

Facultad de CC. Económicas y Empresariales

Presentación

(*)

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales tiene una amplia trayectoria dentro de nuestra Universidad. A principios de los 70 ya se impartían enseñanzas de Ciencias Económicas en el antiguo Colegio Universitario de Vigo, que en 1980 pasaría a integrarse en la Universidad de Santiago de Compostela. En 1990 se segrega el Campus de Vigo, lo que supondrá el nacimiento de la Universidad de Vigo.

En el curso 1991/92 se inicia la docencia de las licenciaturas de Ciencias Económicas y de Ciencias Empresariales en el edificio actual, registrándose dos procesos de reforma de sus planes de estudios en los años 1995 y 2002. A raíz de la promulgación del RD 1393/2007 sobre ordenación de las enseñanzas universitarias se pone en marcha el proceso de adaptación al Espacio Europeo de Educación Superior, de tal forma que, para el curso académico 2009/2010, comenzarán a impartirse las titulaciones de Grado en Administración de Empresas y en Economía a las que se refieren estas guías.

Se persigue con ello ofertar unas titulaciones más adaptadas al contexto actual, con una adaptación de las metodologías docentes orientadas hacia el aprendizaje del alumno y el desarrollo de sus capacidades.

Localización

(*)

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de Vigo está en el Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. de la ciudad. Cliccando en el siguiente icono puedes acceder a un plano del Campus con su ubicación precisa

En caso de precisar información es posible contactar a través de las siguientes vías:

Correo - Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserjería)

986 812403 (Secretaría de Alumnos)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfcee@uvigo.es (Secretaría de Alumnos)

sdfcee@uvigo.es (Secretaría do Decanato)

Web - <http://fccee.uvigo.es/>

Servizos ofertados

(*)

La Facultad cuenta con una importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte a las actividades de investigación, docencia y extensión universitaria. Resumidamente, hay 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática y un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispone de un salón de actos con un aforo aproximado de unas 550 personas, un salón de grados para 60-80 personas, biblioteca con 400 puestos de lectura y cafetería-comedor.

A continuación se desglosa la información sobre servicios importantes para el alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS A OS ESTUDANTES

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición dos alumnos con aplicaciones de uso corrente, acceso a Internet e posibilidade de impresión de documentos

- REDE INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda a Facultade.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernacións, transparencias, impresión de documentos, material de estudio, etc...

Horario regular : Mañá de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA E COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almorzos e comidas con menús do día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servicios de xestión do alumnado (matrículas, traslados, solicitudes de validacións, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos e secretaría do Decanato.

Horario atención ó público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramento e empréstimo bibliográfico, salas de estudio e lectura e consulta bases de datos.

Para o servicio de empréstimo requírese carnet de biblioteca.

Dotacións: 414 postos de lectura e estudio.

2 postos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicacións periódicas:

330 revistas e 230 estatísticas.

Equipo decanal

(*)

Decano	José Santiago Gómez Fraiz
Secretaria	Gonzalo Caballero Míguez
Vicedecano de Organización Académica	Fernando Comesaña Benavides
Vicedecana de Calidade	Rocío Rodríguez Daponte
Vicedecano de Relacións Internacionais	Jorge Vila Biglieri
Vicedecana de Adaptación ao EEES	Lucy Amigo Dobaño

(*)

(*)

PCEO Grado en Administración y Dirección de Empresas/Grado en Derecho

Asignaturas

Curso 2

Código	Nombre	Cuatrimestre	Cr.totales
V03G720V01211	Derecho: Derecho constitucional II	1c	6
V03G720V01212	Derecho: Introducción al derecho civil y derecho de la persona	1c	6
V03G720V01213	Empresa: Matemática de las operaciones financieras	1c	6
V03G720V01214	Econometría	1c	6
V03G720V01215	Macroeconomía	1c	6
V03G720V01216	Derecho de la Unión Europea	1c	6
V03G720V01221	Empresa: Contabilidad financiera I	2c	6
V03G720V01222	Derecho penal I	2c	9
V03G720V01223	Derecho civil I. Obligaciones y contratos	2c	6
V03G720V01224	Derecho internacional público	2c	9
V03G720V01225	Políticas económicas	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito: Dereito constitucional II**

Asignatura	Dereito: Dereito constitucional II			
Código	V03G720V01211			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimstre
	6	FB	2	1c
Lengua	Castelán			
Impartición	Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición general	O alumnado deberá alcanzar unha visión comprensiva do conxunto dos dereitos fundamentais e as liberdades recoñecidos na Constitución española, dos procedementos que os garanten e dos medios institucionais e xurídicos para o seu salvagarda así como para a defensa da Constitución en xeral.			

Competencias

Código	
--------	--

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
------------------------------------	---------------------------------------

Contidos

Tema	
Dereitos fundamentais. Orixe e evolución.	Os dereitos e liberdades fundamentais Orixe dos dereitos fundamentais Significado e evolución. Dereitos fundamentais e Estado Constitucional
O sistema de dereitos fundamentais na Constitución española de 1978	Regulación na Constitución Significado e valor Artigo 10 CE Concepto Tipoloxía Contido Límites Interpretación Garantía
O significado do Capítulo 1º do Título I da CE de 1978	Capítulo 1º do Título I da CE Presupostos previo exercicio pleno de dereitos Minoría de idade Espanois e estranxeiros Asilo e extradición
Os dereitos da Sección 1ª do Capítulo 2º do Título I da CE de 1978	Igualdade Dereitos da Sección 1ª do Capítulo 2º do Título I: Importancia Carácter Os distintos dereitos As súas garantías
Os dereitos da Sección 2ª do Capítulo 2º do Título I da CE de 1978	Importancia Carácter Os distintos dereitos As súas garantías
Os principios reitores da política social e económica.	Natureza e significado Tipoloxía Alcance
As garantías das liberdades e dos dereitos fundamentais.	Sistema de garantías Niveles de protección Garantías obxectivas Garantías subxectivas

Xustiza constitucional: Caracteres e significados xerais da xustiza constitucional	Caracteres e significado xeral do control da constitucionalidade
Xurisprudencia constitucional e interpretación da Constitución	Tribunal constitucional e interpretación da Constitución Especial referencia á interpretación constitucional dos Dereitos Fundamentais
Suspensión dos dereitos fundamentais.	Suspensión individual e suspensión xeral. O Estado de excepción. Consideración constitucional e xurídica.
O Tribunal Constitucional (I): composición, competencias e procedementos.	Composición Tribunal Constitucional Competencias Enumeración de procedementos
Tribunal Constitucional(II): Dereitos fundamentais, poderes do Estado e organización territorial	O tribunal Constitucional e a protección dos dereitos fundamentais. Especial referencia recurso de amparo. O Tribunal Constitucional e a división de poderes O Tribunal Constitucional e a organización territorial do Estado Outros aspectos e funcións do Tribunal constitucional
Reforma Constitucional	A reforma na Constitución de 1978 Funciones Procedementos Reforma e dereitos fundamentais
Constitución, Dereito Constitucional e unidade económica. Unión Europea e Dereito Internacional.	Constitución Dereito Constitucional DDFF e Convenios Internacionais Dereitos Humanos O CEDH e o TEDH O TJUE e a CDFUE Outros organismos internacionais protectores dereitos humanos

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Estudo de casos	13	30	43
Lección maxistral	34	63	97
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Autoavaliación	2	2	4
Outras	2	2	4

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Lectura e análise de documentos xurídicos ou un feito, problema ou casos prácticos reais coa finalidade de que o alumno complete coñecementos, reflexións sobre o particular e interprete e xere as hipóteses que considere oportunas. O estudante desenvolverá exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante. Poderanse incluír probas obxectivas de preguntas cortas o tipo test para comprobar estes obxectivos e que os estudantes sepan autoevaluarse, e tamén exposicións e debates por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... xa sexa de maneira individual ou en grupo.
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos referentes á materia obxecto de estudo

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados de tutorías de despacho).

Avaliación

Descrición	Calificación Resultados de Formación y Aprendizaje

Estudo de casos	Avaliarase a resolución de casos relacionados coa materia e as prácticas. Avaliaranse os diversos exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante. Utilizaranse para medir o grao de coñecemento das materias.	10
Exame de preguntas de desenvolvemento	Avaliación do resultado final de aprendizaxe mediante o desenvolvemento de pregunta/s sobre os contidos da materia.	70
Autoavaliación	Avaliación do resultado de aprendizaxe mediante o desenvolvemento de probas obxetivas, cortas o tipo test, sobre os contidos da materia autocorrexidas o por os seus compañeiros coa finalidade de ser capaces de desenvolver criterios para a súa avaliación.	10
Outras	Avaliación do resultado de aprendizaxe mediante o desenvolvemento e resultado de exposicións e debates sobre o contido da materia.	10

Otros comentarios sobre la Evaluación

AVALIACIÓN. As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2018-2019.

Sempre será condición imprescindible para contabilizar a avaliación continua obter un mínimo de 5 sobre 10 na proba de desenvolvemento de resposta/s longa/s. PRIMEIRA CONVOCATORIA: A avaliación continua supón un 30 % sobre o total da cualificación final e o exame suporá o 70 % restante. O exame consistirá nunha proba de desenvolvemento de pregunta/s sobre o contido da materia. Aqueles alumnos que, por circunstancias excepcionais persoais ou profesionais, non poidan participar de maneira presencial nalgunha/s da/s sesión/s é práctica/s no desenvolvemento do curso poderán, a xuízo do profesor, presentar un traballo acorde á/s práctica/s correspondente/s. Aqueles alumnos que non sigan durante o curso o sistema de avaliación continua ou que non o superaron terán dereito a un exame final que implicará o desenvolvemento por escrito de pregunta/s longa/s do programa que suporá o 70% da nota (deberán obter nesta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10), e a realización dun suposto práctico que suporá o 30% da cualificación restante. NA SEGUNDA CONVOCATORIA: a) A os alumnos que, superando a avaliación continua non alcanzasen un cinco no exame de preguntas de desenvolvemento na primeira convocatoria, conservaráselles a nota da avaliación continua e realizaráselles un exame similar ao da primeira convocatoria. b) Os alumnos que non sigan no desenvolvemento do curso a avaliación continua ou que non a superaron, terán dereito a un exame final que constará de dous partes: unha teórica de pregunta/s de desenvolvemento sobre o contido do programa que suporá o 70 % da nota (deberán obter nesta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10) así como a realización dun suposto práctico que suporá o 30% da cualificación restante. CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA: A avaliación farase mediante un exame final que constará de dous partes: unha teórica, de pregunta/s de desenvolvemento sobre o contido do programa que suporá o 70 % da nota (deberán obter nesta parte polo menos un mínimo de 5 puntos sobre 10), e por outra banda a realización dun suposto práctico que suporá o 30% da cualificación restante. NOTA: No caso de superar a avaliación continua pero non aprobar a materia, conservarase para o seguinte curso académico a nota da avaliación continua obtida no ano anterior se se comunica ao profesor o seu desexo de conservarlala.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Diez-Picazo Giménez, L. M^a., **Sistema de Derechos fundamentales**, 4^a, Civitas/Thomson Reuters, 2013

Rodríguez- Zapata, J., **Teoría y Práctica del Derecho Constitucional**, 3^a, Tecnos, 2016

López Guerra, L.; Espín, E., y otros, **Derecho Constitucional (2 vols)**, 3^a, Tirant lo Blanch, 2016

Agudo Zamora, M., y otros, **Manual de Derecho Constitucional**, 7^a, Tecnos, 2016

Bibliografía Complementaria

Balaguer Callejón, F.; Cámara Villar y otros, **Manual de Derecho Constitucional (Vol III)**, 6^a, Tecnos, 2016

Pérez Royo, J., **Curso de Derecho constitucional**, 15^a, Marcial Pons, 2016

Castellá Andreu, J. M^a, **Derecho Constitucional Básico**, 3^a, Huygens, 2016

Kelsen, H., **¿Quién debe ser el defensor de la Constitución?**, Tecnos, 1995

Schmitt, C., **La defensa de la Constitución**, Tecnos, 1983

De Vega, P., **La reforma constitucional y la problemática del poder constituyente**, 1^a, Tecnos, 2000

Pérez Tremps, Pablo, **Las reformas constitucionales hechas y no hechas**, 1ª edición, Tirant lo Blanch, 2018

Ruipérez Alamillo, Javier, **En torno a la reforma constitucional y la fuerza normativa de la Constitución**, 1ª edición, Tirant lo Blanch, 2018

Bergareche Gros, A. (Dir.), **Almudena Bergareche Gros (dir.), Reconstruyendo el Derecho: Materiales para la igualdad, Editorial Universidade de Vigo, 2017.**, 1^a, Sercicio editorial de la Universidad de Vigo, 2017

Villanueva Turnes, A. (Coord.), **Derechos Fundamentales: Aspectos básicos y actuales**, 1^a. edición, Andavira, 2017

González Ares, J.A., **Leyes constitucionales españolas (1808-1978)**, 3^a. edición, Andavira, 2015

Ferrer Mac Gregor, Eduardo; Herrera García, Alfonso (Coords), **El diálogo entre el Tribunal de Derechos Humanos, los Tribunales Constitucionales y otros órganos jurisdiccionales en el espacio convencional europeo**, 1ª edición, Tirant lo Blanch, 2013

García Roca, Javier; Santolaya Machetti, Pablo (Coords.), **La Europa de los Derechos El Convenio Europeo de Derechos Humanos**, 3ª edición, Centro de Estudios Políticos y Constitucionales, 2014

García Roca, Javier; Carmona Cuenca, Encarna (Editores), **¿Hacia una globalización de los derechos? El impacto de las sentencias deel Tribunal Europeo y de la Corte Interamericana**, 1ª edición, Instituto de Derecho Parlamentario Thomson Reuters, 2017

Revista española de Derecho Constitucional, **Revista española de Derecho Constitucional**, CEPC,

Teoría y Realidad Constitucional, **Teoría y Realidad Constitucional**, UNED,

Portero Molina, J.A., **Constitución y jurisprudencia constitucional**, Tirant lo Blanch,

Base de datos Aranzadi-derecho, **Aranzadi**,

Base de datos Tirant on line, **Tirant on line**,

Código, **Normas Políticas**, edición actualizada 2017, Tecnos, 2017

Código, **Leyes políticas del Estado**, última, Civitas,

www.congreso.es, **www.congreso.es**,

www.tribunalconstitucional.es, **www.tribunalconstitucional.es**,

www.senado.es, **www.senado.es**,

www.boe.es, **www.boe.es**,

www.cepc.es, **www.cepc.es**,

Tribunal europeo de derechos humanos,

www.derechoshumanos.net/tribunales/TribunalEuropeoDerechosHumanos-TEDH.htm,

Tribunal de Justicia de la Unión Europea, **https://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/es/**,

Recomendaciones

Asignaturas que continúan el temario

Dereito da Unión Europea/V08G081V01304

Constitución económica/V08G081V01946

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Dereito: Dereito constitucional I/V08G081V01103

Otros comentarios

Esta materia no PCEO en Administración e Dirección de empresas - Grado en Dereito se imparte no primeiro cuatrimestre do segundo Curso e o Profesor responsable se determinará no seu momento

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa**

Asignatura	Dereito: Introdución ao dereito civil e dereito da persoa			
Código	V03G720V01212			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS 6	Seleccione FB	Curso 2	Cuatrimestre 1c
Lengua Impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Estévez Abeleira, Teresa Dolores			
Profesorado	Estévez Abeleira, Teresa Dolores			
Correo-e	estevez.abeleira@uvigo.es			
Web				
Descrición general	Materia impartida no segundo cuatrimestre do 1º curso do Grao de Dereito na Facultade CCXX e do Traballo. Trátase dunha materia de formación básica que achega ao alumno ao concepto de Dereito civil, a persoa física e a persoa xurídica, as cousas e o patrimonio así como aos dereitos subxectivos. Permite coñecer institucións xurídicas esenciais no Dereito civil.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Trátase dunha materia de formación básica que achega ao concepto de Dereito civil, a persoa física e a persoa xurídica, as cousas e o patrimonio así como dos dereitos subxectivos. Permite coñecer institucións xurídicas esenciais no Dereito civil.	A2 A3 A4

Contidos

Tema	
Tema I: O Dereito civil.	O Dereito e as súas clasificacións. Concepto de Dereito civil. O Código civil: sistemática, estrutura e contido. O Título Preliminar do Código civil: especial consideración da interpretación das normas. A lexislación civil especial. Formación histórica do Dereito civil.
Tema II: A codificación e os Dereitos civís territoriais	A codificación e a progresiva descodificación. Os Dereitos civís territoriais e o Código civil. O Dereito civil de Galicia. Lexislación civil especial de Galicia.
Tema III: A persoa, en xeral.	Dereito civil e Dereito da persoa. Concepto e clases de persoa. Capacidade xurídica e capacidade de obrar. Os Dereitos da personalidade: consideracións xerais. En particular: O Dereito á vida e á integridade física. O Dereito á honra, á intimidade e á propia imaxe.
Tema IV: A persoa física.	Comezo da personalidade: o nacemento. A protección xurídica do nasciturus. Fin da personalidade: a morte. A maioría de idade. A menor idade: capacidade de obrar e responsabilidade. A emancipación.
Tema V: A incapacitación.	Significado da incapacitación. Concepto e caracteres. Causas de incapacitación. Requisitos e procedemento de incapacitación. A incapacitación de menores. Efectos da declaración xudicial de incapacidade. Internamento do presunto incapaz. A prodigalidad: procedemento e efectos.

Tema VI: A nacionalidade e a veciñanza civil.	A nacionalidade: concepto. Adquisición da nacionalidade española: adquisición orixinaria (atribución e dereito de opción) e non orixinaria (dereito de opción, carta de natureza, residencia). A consolidación da nacionalidade española. Perda da nacionalidade española. Recuperación da nacionalidade española. Dobre nacionalidade. Proba da nacionalidade española. A veciñanza civil: concepto e réxime xurídico (adquisición, perda e proba).
Tema VII: O domicilio.	Concepto e significado. Clases de domicilio. Pluralidade de domicilios e falta de domicilio. A ausencia: concepto e relevancia xurídica. A defensa do desaparecido. A ausencia non declarada no Dereito civil galego. A ausencia legal: requisitos, efectos e terminación. A declaración de falecemento: requisitos, efectos e cesación.
Tema VIII: O Rexistro Civil.	O Rexistro civil: concepto, significado e lexislación. Características xerais. Feitos inscribibles. Principios do Rexistro civil. Estrutura do Rexistro civil. Títulos que acceden ao Rexistro civil, control de legalidade. Asentos do Rexistro civil. Publicidade do Rexistro civil.
Tema IX: A persoa xurídica.	Concepto, función e significado. Abuso da persoa xurídica e levantamento do veo. Clases de persoas xurídicas. Constitución, adquisición e extinción da personalidade. Capacidade da persoa xurídica. Representación, domicilio e nacionalidade. Extinción da persoa xurídica. A asociación: concepto e regulación. Órganos. A fundación: concepto e regulación. Constitución da fundación. Órganos. Extinción e liquidación.
Tema X: As cousas.	Concepto e requisitos. Clasificación. Bens de dominio público e de propiedade privada. O patrimonio.
Tema XI: O dereito subxectivo.	Dereito subxectivo e relación xurídica: concepto. O Dereito subxectivo: clasificación. Exercicio dos dereitos subxectivos. Límites dos dereitos subxectivos: clasificación. A boa fe. O abuso do dereito. A doutrina dos propios actos. Limitacións temporais: a prescrición e a caducidade.
Tema XII: Feitos, actos e negocios xurídicos. A representación.	O feito xurídico e o acto xurídico. O negocio xurídico: concepto e clases. Elementos esenciais do negocio xurídico: obxecto, causa, forma e declaración de vontade. Elementos accidentais do negocio: condición, termo e modo. Os vicios da vontade. Ineficacia do negocio xurídico. A representación: concepto e clases. Apoderamiento e ratificación.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Lección maxistral	36	36	72
Seminario	13	15	28
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	31	33
Estudo de casos	1	9	10
Autoavaliación	1	6	7

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que deberá desenvolver o estudante.
Seminario	Se valora a capacidade dos alumnos para o análise dos casos propostos na aula así como para a elaboración e exposición de traballos de temática xurídica, valorando fluidez e dominio da materia, así como a súa capacidade de integrarse no grupo, asumindo as correspondentes responsabilidades que redundarán en beneficio do grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación

Descripción	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Exame de preguntas de desenvolvemento	70	A2 A3
Estudo de casos	25	A2
Autoavaliación	5	A2

Otros comentarios sobre la Evaluación

Enténdese, como regra xeral, que os/as alumnos/as optan polo sistema de avaliación continua. O/A alumno/a deberá obter na proba de contidos, como mínimo, un 3 sobre 10 en cada pregunta formulada -nunha delas será posible elixir entre dous opcións- e, para poder compensar a parte teórica con a parte práctica, deberá alcanzar, como mínimo, un 3 sobre dez na proba práctica da asignatura -integrada polos casos prácticos, traballo/s e/ou exposicións e unha proba de autoevaluación- e un 4 sobre dez na proba de contidos. A proba de contidos ten un valor do 70% da calificación; o estudo dos casos prácticos un 15 %; as exposicións individuais de traballos realizados en grupo teñen un valor do 10%; e a proba de autoevaluación ten un valor do 5% da calificación da asignatura. O/A alumno/a que non se acolla ao sistema de avaliación continua por deixala ou por no poder asistir deberá facer unha proba final na que se lle formularán, en relación cos contidos da materia, iguais preguntas de resposta longa que aos/ás alumnos/as que siguen o sistema de avaliación continua incrementadas en unha, con un valor do 70% da calificación e, ademais, un/uns caso/s prácticos cun valor do 30% da calificación. O/A alumno/a deberá obter, como mínimo, un 3 sobre dez en cada pregunta da proba de contidos e, para poder compensar a parte teórica e práctica, un 3 sobre dez nel/os caso/s e un 4 sobre dez na proba de contidos. No mesmo curso gardaranse as notas da avaliación continua do segundo período para xuño/xullo. Convocatoria Fin de carreira: Os/As alumnos/as deberán facer unha proba final na que se lle formularán, en relación cos contidos da materia, iguais preguntas de resposta longa incrementadas en unha respecto de aqueles que opten pola avaliación continua cun valor do 70% da calificación e, ademais, un/s caso/s prácticos cun valor do 30% da calificación. Deberá obter, como mínimo un 3 sobre dez en cada pregunta da proba de contidos e, para poder compensar a parte teórica e práctica, un 3 sobre dez nel/es caso/s e un 4 sobre dez na proba de contidos. Alumnos/as con necesidades especiais: Se realizará a adaptación curricular dacordo con o suxerido polo coordinador de discapacidade segundo os protocolos da Universidade. As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2017/2018. A reseña bibliográfica que se inclúe nesta guía docente ten por obxecto facilitar aos/ás alumnos/as unha lista aberta de posibles manuais sobre os contidos da materia, cun carácter meramente informativo, aos que poidan acudir para completar as explicacións que proporcione o/a profesor/a na aula.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

LASARTE, C., **Principios de Derecho civil, Tomo I**, última edición,
O`CALLAGHAN, X., **Compendio de Derecho Civil, tomo I**, última edición,
DÍEZ-PICAZO, L./GULLÓN, A., **Sistema de Derecho civil, volumen I**, última edición,
ALBALADEJO, M., **Derecho civil, tomo I**, última edición,
Código civil, última edición,
Ley de Derecho civil de Galicia 2/2006,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Dereito civil I. Obrigas e contratos/V08G081V01301
Dereito civil II. Dereitos reais/V08G081V01404

Otros comentarios

Esta materia será impartida no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito no 1º cuadrimestre do 2º curso pola profesora Teresa Estévez Abeleira.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Empresa: Matemática das operacións financeiras**

Asignatura	Empresa: Matemática das operacións financeiras			
Código	V03G720V01213			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS 6	Seleccione FB	Curso 2	Cuatrimestre 1c
Lengua Impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Rodríguez Parada, Sonia			
Profesorado	Rodríguez Parada, Sonia			
Correo-e	srparada@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es/index.php/es/			
Descrición general	Matemática das operacións financeiras é unha materia que introduce ao estudante na lóxica da valoración financeira. O seu estudo resulta fundamental para a toma de decisións e a correcta interpretación da información no ámbito das finanzas e a contabilidade. Baixo o principio básico do valor do diñeiro no tempo, o estudante coñece e aplica a metodoloxía matemático-financeira á análise das operacións financeiras máis frecuentemente contratadas.			

Competencias

Código

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Empregar as ferramentas de valoración financeira máis apropiadas para a resolución dos problemas expostos	
Mostrar fluidez na resolución dos problemas financeiros básicos e interpretar correctamente os seus resultados	
Utilizar, de forma adecuada, vocabulario e simboloxía matemático-financeira	
Xulgar a consistencia dos seus resultados	
Resolver cuestións financeiras mediante o uso da folla de cálculo	
Organizar de forma eficiente a aprendizaxe	
Identificar o campo de aplicación xeral da Matemática financeira	
Distinguir os aspectos esenciais das operacións financeiras	
Aplicar a lóxica da valoración financeira a novas operacións	
Manexar fontes de información económico-financeira fiables e actualizadas	
Incorporar a retroalimentación personalizada para consolidar o seu proceso de aprendizaxe	
Mostrar unha actitude respectuosa cos demais e consigo mesmo no seu proceso de aprendizaxe	
Realizar actividades que se propoñen de forma voluntaria para a súa autoevaluación	

Contidos

Tema

1. Conceptos básicos: lóxica da valoración financeira e operación financeira	<ul style="list-style-type: none">1.1. Valor do diñeiro no tempo1.2. Capital financeiro1.3. Comparación e elección de capitais financeiros1.4. Lei financeira<ul style="list-style-type: none">1.4.1. Lei financeira de capitalización1.4.2. Lei financeira de desconto1.5. Suma financeira de capitais financeiros1.6. Operación financeira<ul style="list-style-type: none">1.6.1. Concepto1.6.2. Elementos1.6.3. Clasificación1.7. Reserva matemática nunha operación financeira<ul style="list-style-type: none">1.7.1. Concepto1.7.2. Métodos de cálculo1.8. Principios lóxicos de valoración financeira<ul style="list-style-type: none">1.8.1. Subestimación de capitais futuros respecto dos presentes de igual contía1.8.2. Proxección ou substitución financeira para capitais financeiros1.8.3. Produtividade nominal1.8.4. Equivalencia en toda operación financeira
2. Operacións financeiras de capitalización	<ul style="list-style-type: none">2.1. Leis financeiras de capitalización2.2. Capitalización simple<ul style="list-style-type: none">2.2.1. Concepto2.2.2. Formulación matemática2.2.3. Interese simple2.2.4. Tipos de interese2.2.5. Liquidación de intereses nunha conta corrente2.3. Capitalización composta<ul style="list-style-type: none">2.3.1. Concepto2.3.2. Formulación matemática2.3.3. Interese composto2.3.4. Tipos de interese2.4. Comparación de montantes en capitalización simple e composta2.5. Reserva matemática dunha operación financeira de capitalización<ul style="list-style-type: none">2.5.1. Cálculo polo método retrospectivo2.5.2. Cálculo polo método prospectivo2.6. Tipo de interese e inflación
3. Operacións financeiras de desconto	<ul style="list-style-type: none">3.1. Leis financeiras de desconto3.2. Desconto simple comercial<ul style="list-style-type: none">3.2.1. Concepto3.2.2. Formulación matemática3.2.3. Desconto simple3.2.4. Tipos de desconto3.3. Desconto bancario<ul style="list-style-type: none">3.3.1. Concepto3.3.2. Modalidades3.3.3. Desconto dun efecto3.3.4. Desconto dunha remesa de efectos3.4. Vencimientos<ul style="list-style-type: none">3.4.1. Vencimiento común3.4.2. Vencimiento medio

4. Rendas financeiras certas	<ul style="list-style-type: none"> 4.1. Concepto 4.2. Elementos dunha renda 4.3. Tipos de rendas 4.4. Valoración financeira dunha renda <ul style="list-style-type: none"> 4.4.1. Valor actual 4.4.2. Valor final 4.4.3. Relación entre valor actual e valor final 4.5. Valoración de rendas constantes <ul style="list-style-type: none"> 4.5.1. Rendas temporais 4.5.2. Rendas perpetuas 4.6. Valoración de rendas variables <ul style="list-style-type: none"> 4.6.1. Rendas temporais 4.6.2. Rendas perpetuas 4.7. Rendas financeiras equivalentes 4.8. Rendas valoradas a tipo de interese variable
5. Operacións financeiras de préstamo	<ul style="list-style-type: none"> 5.1. Concepto 5.2. Clasificación 5.3. Tipos de interese 5.4. Formas de amortizar un capital <ul style="list-style-type: none"> 5.4.1. Amortización a prazo fixo 5.4.2. Amortización normal ou americana 5.4.3. Amortización sucesiva 5.5. Métodos de amortización sucesiva: casos particulares <ul style="list-style-type: none"> 5.5.1. Método de amortización francés 5.5.2. Método de amortización con termos crecentes en progresión xeométrica 5.5.3. Método de amortización italiano 5.6. Préstamos con carencia 5.7. Préstamos con cancelación anticipada 5.8. Préstamos indizados
6. Operacións financeiras de constitución	<ul style="list-style-type: none"> 6.1. Concepto 6.2. Clasificación 6.3. Formas de constituír un capital 6.4. Casos particulares en modalidade prepagable <ul style="list-style-type: none"> 6.4.1. Termos constitutivos constantes 6.4.2. Termos constitutivos crecentes en progresión xeométrica 6.4.3. Cotas de constitución constantes 6.5. Casos particulares en modalidade pospagable <ul style="list-style-type: none"> 6.5.1. Termos constitutivos constantes 6.5.2. Termos constitutivos crecentes en progresión xeométrica 6.5.3. Cotas de constitución constantes
7. Custo e rendemento das operacións financeiras	<ul style="list-style-type: none"> 7.1. Operacións financeiras simples 7.2. Operacións financeiras compostas

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Lección maxistral	22	0	22
Resolución de problemas	24	0	24
Titoría en grupo	4	15	19
Outros	0	22	22
Probas de resposta curta	3	10	13

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	<p>Explicación dos contidos máis relevantes e de maior dificultade conceptual. Selección de exemplos para clarificar conceptos.</p> <p>Distribución: 15 sesións de 1 hora e media cada unha.</p> <p>Carácter presencial</p>

Resolución de problemas	<p>Resolución de problemas sobre operacións financeiras. Plántanse dúas modalidades de exercicios e casos: a) Con resolución tutelada polo docente, tras un previo debate de propostas entre os estudantes. b) Con resolución autónoma, como evidencia do progreso de aprendizaxe de cada estudante. Nas prácticas inclúense exercicios de tipo básico, intermedio e avanzado. Distribución: 9 sesións de 2 horas e media cada unha. Carácter presencial</p>
Titoría en grupo	<p>Realízanse dúas titorías en grupo durante o curso, cun dobre obxectivo: a) Resolución de dúbidas sobre o programa impartido. b) Control de competencias de coñecemento e destreza na práctica, a través de dúas probas de nivel básico, que forman parte da avaliación continua. Primeira proba: temas 1, 2, 3 e 4. Segunda proba: temas restantes. Distribución: 2 sesións (a metade de curso e a final de curso) de 2 horas e media cada unha. Carácter presencial</p>
Outros	<p>Cada estudante dispón dun curso en liña, denominado MOF Virtu@l. Este recurso dixital pretende flexibilizar, afianzar e personalizar a súa aprendizaxe en matemática das operacións financeiras. Segue o programa da materia e o ritmo das clases presenciais. Inclúe todas as unidades didácticas do programa, en soporte dixital e en formato pdf, con obxectivos de aprendizaxe, autoevaluacións, exemplos de cada concepto, glosarios, enunciados de prácticas, actividades propostas e bibliografía. Ademais, ao final de cada unidade didáctica, o estudante pode comprobar o nivel de progreso alcanzado en cada tema, realizando tests de autoevaluación con retroalimentación personalizada. Carácter non presencial (aula virtual)</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Titorías individuais no despacho do profesor, dentro do horario establecido para realizar unha docencia máis personalizada.
Resolución de problemas	Titorías individuais no despacho do profesor, dentro do horario establecido para realizar unha docencia máis personalizada. Os estudantes tamén poden obter retroalimentación personalizada do seu proceso de aprendizaxe na aula virtual.

Avaliación

	Descrición	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Resolución de problemas	<p>AVALIACIÓN CONTINUA: Conxunto de tarefas que o alumno realiza durante todo o cuadrimestre, sobre competencias xenéricas, específicas e transversais. RESULTADOS DE APRENDIZAXE: Empregar as ferramentas de valoración máis apropiadas para a resolución dos problemas expostos. Mostrar fluidez na resolución dos problemas financeiros básicos e interpretar correctamente os seus resultados. Utilizar, de forma adecuada, vocabulario e simboloxía matemático-financeira. Xulgar a consistencia dos seus resultados. Resolver cuestións financeiras mediante o uso da folla de cálculo. Organizar de forma eficiente a aprendizaxe. Identificar o campo de aplicación xeral da Matemática financeira. Distinguir os aspectos esenciais das operacións financeiras. Manexar fontes de información económico-financeira fiables e actualizadas. Incorporar a retroalimentación personalizada para consolidar o seu proceso de aprendizaxe. Mostrar unha actitude respectuosa cos demais e consigo mesmo no proceso de aprendizaxe. Realizar actividades de autoavaliación.</p>	30	
Probas de resposta curta	<p>EXAME FINAL: Proba presencial, na data oficialmente establecida. Avaliase a adquisición de competencias de coñecemento, a destreza na práctica e a aplicación da lóxica financeira a novas situacións. Consta de tres niveles: básico, intermedio e avanzado.</p>	70	

Otros comentarios sobre la Evaluación

Na primeira sesión do curso coméntase con detalle toda a información relativa á avaliación continua e ponse a disposición do alumno o cronograma da materia, con planificación semanal do seu proceso de aprendizaxe. Ademais, preséntase o curso en liña MOF Virtu@I, especificamente deseñado para a aprendizaxe de Matemática financeira, seguindo o programa da materia e o ritmo pautado nas clases presenciais.

A nota de avaliación continua do alumno consérvase, exclusivamente, no curso académico no que se obtén.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Rodríguez Sánchez, J. A. y Rodríguez Parada, S. M., **MOF Virtu@I: un recurso para el aprendizaje colaborativo**, 2017

Pablo López, A. de, **Matemática de las operaciones financieras I y II**, 2000

Pablo López, A. de, **Manual práctico de Matemática comercial y financiera. Tomos I y II.**, 2001

Bibliografía Complementaria

Guthrie, G. L. & Lemon, L. D., **Mathematics of Interest Rate and Finance**, 2004

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Decisións de investimento/V03G020V01402

Otros comentarios

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas - Grao en Dereito impártese no 1º cuatrimestre do 2º curso.

A profesora responsable é Sonia M. Rodríguez Parada.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Econometría

Asignatura	Econometría			
Código	V03G720V01214			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descriptor	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	6	OB	2	1c
Lengua Impartición	Castelán			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Verdugo Matés, María Victoria			
Profesorado	Verdugo Matés, María Victoria			
Correo-e	vverdugo@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/vverdugo/			
Descripción general	A materia encádrase no primeiro cuadrimestre do segundo curso do grao. Trátase da unha materia para alumnos que xa completaron o primeiro curso, e que por tanto posúen formación nas disciplinas de matemáticas e estatística, un coñecemento básico das cales é moi importante para o estudo da econometría. Deste xeito, o alumno áchase preparado para abordar unha materia de análise como é a econometría, na que empregar os seus coñecementos estatísticos para construír modelos econométricos xenerais, que son aplicables en principio ao estudo e resolución de problemas dunha ampla variedade de materias relacionadas coa titulación.			

Competencias

Código

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Comprensión das técnicas *econométricas básicas desde un punto de vista teórico e aplicado.	
Manexo das técnicas e ferramentas básicas para a cuantificación das relacións entre variables relevantes do mundo económico e empresarial.	
Habilidades para a resolución de problemas de maneira eficaz, así como para a argumentación rigorosa e *inteligible.	

Contidos

Tema	
1. Modelización econométrica.	Definición e obxectivos do modelo econométrico. Deseño e construción do modelo econométrico.
2. Modelo de Regresión Lineal Clásico (MRLC).	Especificación do modelo. Hipóteses básicas do modelo. Estimación e interpretación dos coeficientes estimados. Propiedades dos *estimadores. Bondade de axuste. Contrastes de hipóteses. Predición. Outras cuestións relacionadas co Modelo de Regresión Lineal Clásico (MRLC).
3. Incumprimento das hipóteses clásicas.	Análise, Consecuencias, Diagnoses e posibles solucións se hai incumprimento das hipóteses clásicas.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Lección maxistral	20	30	50
Resolución de problemas	6	15	21
Prácticas en aulas informáticas	15	30	45
Titoría en grupo	5	0	5
Outras	2	20	22
Observación sistemática	2	5	7

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

Descripción

Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, complementada co uso de medios audiovisuais, así como a introdución dalgunhas preguntas dirixidas ao estudante, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Resolución de problemas	Permite ao alumnado *implementar de forma efectiva os coñecementos teóricos adquiridos a partir das sesións maxistras a través da realización de actividades tales como resolución de cuestións, exercicios e problemas. Os obxectivos desta técnica son: alcanzar unha maior competencia no manexo dos contidos aprendidos así como ilustrar as súas potenciais aplicacións.
Prácticas en aulas informáticas	Nestas sesións de laboratorio informático aplicaranse os coñecementos adquiridos nas clases teóricas e prácticas para realizar supostos prácticos coa axuda dun paquete informático *econométrico. Os alumnos traballarán de forma autónoma, individualmente ou en grupo, baixo a supervisión do profesor.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesor para asesoramento e desenvolvemento de actividades da *signatura e do proceso de aprendizaxe

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Resolvéronse exercicios e problemas, resolvendo as dúbidas dos alumnos
Prácticas en aulas informáticas	Durante practícalas resolvéronse as dificultades dos alumnos
Titoría en grupo	Atendeuse persoalmente os grupos de alumnos para resolver a **suas dificultades

Avaliación

	Descrición	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Resolución de problemas	A valoración neste contexto pode consistir na entrega de exercicios, cuestións, exposición en pizarra, traballos, etc...	20	
Prácticas en aulas informáticas	A valoración neste contexto pode consistir na entrega de supostos , exposición de supostos no laboratorio, traballos, etc...	20	
Outras	Proba final	50	
Observación sistemática	Seguimento dla actitude do alumno nas actividades	10	

Otros comentarios sobre la Evaluación

O docente poderá establecer unha nota mínima na proba final para poder superar a materia.

O docente poderá establecer a posibilidade de superar a materia e poder alcanzar o 100% da cualificación sen necesidade de realizar o exame final.

Cando non proceda a avaliación continua, o docente poderá establecer a posibilidade de poder superar a materia cun exame final: exame teórico-práctico no que se avalían as competencias globais da materia e co que poder alcanzar o 100% da cualificación.

As datas de exames deberán ser consultadas na Páxina web da Facultade.

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito impártese no 1º cuadrimestre do 2º curso e o profesorado responsable está integrado por: Mª Vitoria Verdugo Matés.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Verdugo Matés, M.V. y otros, **Análisis Económico. Una aproximación práctica con Shazam**, Delta Publicaciones, 2006

Fernández-Jardón, C. M. y otros, **Econometría Estática Aplicada**, Tórculo, 1997

Novalés, A, **Econometría**, segunda edición, McGraw-Hill, 1997

Greene, W.H., **Análisis Económico**, terceira edición, Prentice-Hall, 1999

Guisan M.C, **Econometría**, Mc GrawHill, 1997

Dougherty, C., **Introduction to Econometrics**, second edition, Oxford University Press, 2002

Wooldridge, J.M, **Introducción a la Econometría: Un enfoque moderno**, segunda edición, Thomson-Learning, 2003

Gujarati, **Econometría**, cuarta edición, McGraw-Hill, 2003

Martín, G., J.M. Labeaga y F. Mochón, **Introducción a la Econometría**, Prentice Hall, 1997

Carrascal, U., González, Y. y Rodríguez, B., **Análisis econométrico con EVIEWS**, primeira edición, Ra-Ma, 2001

Pena, J. B. y otros, **Cien ejercicios de Econometría**, Pirámide, 1999

Pérez, C., **Problemas resueltos de Econometría**, Thomson Paraninfo, 2006

Recomendacións

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Estatística: Estatística/V03G020V01204

Matemáticas: Matemáticas/V03G020V01104

DATOS IDENTIFICATIVOS**Macroeconomía**

Asignatura	Macroeconomía			
Código	V03G720V01215			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	6	OB	2	1c
Lengua Impartición	Castelán			
Departamento	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinador/a	Falagán Mota, Jorge			
Profesorado	Falagán Mota, Jorge			
Correo-e	falagan@uvigo.es			
Web	http://http://faitic.uvigo.es/			
Descrición general	A macroeconomía céntrase no estudo da conduta da economía no seu conxunto. Analiza: o crecemento a longo prazo, as fluctuacións cíclicas da produción total, o desemprego e a inflación, a oferta monetaria e o déficit presupuestario e o comercio e as finanzas internacionais. Ademais estuda o efecto que ten sobre a economía a aplicación por parte dos gobernos de diferentes políticas económicas			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Lograr o manexo por parte dos estudantes da análise económica a través das súas ferramentas básicas, de modo que para abordar preguntas económicas sexan capaces de construír modelos económicos simples, que mediante unha representación simplificada da realidade permitan tratar axeitadamente o problema	A2 A5
Habilidades na busca, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e do seu contido	A3 A4
Utilizar diferentes metodoloxías en función do proceso de E-A, adecuando os aspectos, procesos e criterios metodolóxicos a cada situación de E/A	
Espertar o interese dos estudantes respecto á análise dos efectos das políticas macroeconómicas, de modo que ante a aplicación dun novo instrumento de política económica sexan capaces de formarse unha opinión fundamentada sobre a súa eficacia na consecución dos obxectivos para os cales se formulase	A2

Contidos

Tema	
1. Introducción á Macroeconomía	Temas de estudo da Macroeconomía. A medición da actividade económica.
2. O mercado de bens	Modelo renta gasto. Curva IS.
3. Os mercados financeiros	A oferta e a demanda de diñeiro. A determinación do tipo de xuro. O Banco Central. O multiplicador monetario. A curva LM.
4. Análise conxunta dos mercados de bens e financeiros: o modelo IS-LM	Obtención da curva de demanda.
5. O mercado de traballo	Variables relevantes do mercado de traballo. Determinación de salarios. Determinación de prezos. Taxa de paro natural.
6. Análise conxunta de todos os mercados: o modelo OA-DA	A obtención da curva de oferta. O equilibrio a curto e medio prazo.
7. A curva de Phillips	(*)

8. A inflación, a actividade e o crecemento da cantidade de diñeiro (*)

9. Macroeconomía nunha economía aberta. Tipos de cambio. Mercado de divisas. Balanza de pagamentos e tipos de cambio. Mercados financeiros e tipos de cambio.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Actividades introductorias	2	2	4
Lección maxistral	28	42	70
Resolución de problemas	14	18	32
Resolución de problemas	6	16	22
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	20	22

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a aplicación da lóxica, fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Tamén poderán analizarse feitos, problemas ou sucesos reais coa finalidade de coñecelo, interpretalo, reflexionar e completar coñecementos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Formulación, análise, resolución e debate de problemas ou exercicios relacionados co tema do tema

Avaliación

	Descrición	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Resolución de problemas	Para levar a cabo a avaliación continua realizaranse ao longo do curso varias probas sobre os diferentes temas que inclúe a asignatura.	40	A2 A3 A4 A5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame final que terá lugar na data oficial establecida no calendario de exames. O examen evaluará toda a materia exposta ao longo do curso.	60	A2

Otros comentarios sobre la Evaluación

Na 1ª convocatoria o alumno/a terá a posibilidade de superar a materia a través da avaliación continua sempre que en cada proba obteña unha cualificación maior ou igual a 4 puntos sobre 10.

Se o alumno/a non realizou a avaliación continua ou quere mellorar a cualificación obtida a través desta, poderá presentarse ao exame final escrito. Nese caso, a nota final da materia resultará da suma ponderada da nota obtida na avaliación continua, que supoñerá un 40% da nota final, e a nota obtida no exame escrito, que valerá o 60% restante da nota final. Para aprobar a materia será preciso obter unha nota igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Na 2ª convocatoria manterase este mesmo criterio; é dicir, a nota da avaliación continua pondérase por un 40% e a nota do exame escrito por un 60%.

Avaliación continua:

O 40% (no caso de optar por presentarse ao exame final) ou o 100% da nota obterase mediante a avaliación continua do alumno, o que inclúe a asistencia tanto ás clases teóricas coma ás clases prácticas e a nota das probas que se realizan ao longo do curso. Concretamente, a puntuación será a seguinte:

Ata 10 puntos polas notas das probas realizadas.

asistencia ás clases teóricas e clases prácticas é obrigatoria para poder realizar unha avaliación continua, polo que a ausencia inxustificada será penalizada segundo os seguintes criterios:

- 0-3 faltas sen xustificar: Non se restan puntos.
- 4-5 faltas sen xustificar: 1 punto menos.
- 6-7 faltas sen xustificar: 2 puntos menos.
- A partir de 8 faltas sen xustificar: A puntuación da avaliación continua reducirase en 2 puntos por cada nova falta.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito da Unión Europea**

Asignatura	Dereito da Unión Europea			
Código	V03G720V01216			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS 6	Seleccione OB	Curso 2	Cuatrimestre 1c
Lengua	Castelán			
Impartición	Inglés			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición general	O estudo desta materia permitirá ao estudante coñecer mellor a súa condición de cidadán europeo e, sobre todo, ampliará a súa comprensión da dimensión xurídica da Unión Europea. Isto último permitiralle constatar a importancia que pode alcanzar o dereito nos procesos de integración.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Coñecer a estrutura organizativa e institucional da UE, así como o Ordenamento xurídico comunitario e as súas fontes e incidencia no ordenamento nacional así como as súas relacións co ordenamento xurídico internacional	
Ser capaz de manexar e interpretar o ordenamento xurídico comunitario.	
Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adóitase atopar a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.	A1
Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.	A2
Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.	A3
Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado.	A4
Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.	A5
Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.	
Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual.	
Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica.	
Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar	

Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión

Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.

Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.

Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e *multiculturalidad.

Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Contidos

Tema

Tema 1. Orixe e evolución histórica da Unión Europea	<ul style="list-style-type: none"> - Antecedentes históricos da UE - O proceso de profundización da UE: a revisión dos Tratados comunitarios - A adhesión de novos Estados
Tema 2. A especificidade do fenómeno comunitario fronte ao ordenamento internacional	<ul style="list-style-type: none"> - Configuración xurídica: a UE como Organización Internacional - Valores, obxectivos e principios - Sistema de competencias
Tema 3. A especificidade do Dereito da Unión Europea fronte ao dereito interna (I)	<ul style="list-style-type: none"> - A integración europea no marco das formas de Estado - O Dereito orixinario e o concepto de Constitución
Tema 4. A especificidade do Dereito da Unión Europea fronte ao dereito interna (II)	<ul style="list-style-type: none"> - Bases constitucionais da pertenza á Unión Europea - A pertenza á UE e as súas consecuencias sobre o sistema constitucional de fontes do Dereito - A pertenza á Unión Europea e as súas consecuencias sobre a organización territorial do Estado español
Tema 5. Sistema institucional da UE (I)	<ul style="list-style-type: none"> - Consideracións xerais: principios e medios - O Consello Europeo - O Consello
Tema 6. Sistema institucional da UE (II)	<ul style="list-style-type: none"> - O Parlamento Europeo - A Comisión - Outras institucións e órganos
Tema 7. Ordenamento xurídico da UE (I)	<ul style="list-style-type: none"> - O Dereito orixinario - O Dereito derivado - O proceso de formación do Dereito derivado
Tema 8. Ordenamento xurídico da UE (II)	<ul style="list-style-type: none"> - As relacións entre o Dereito da UE e os Dereitos internos dos Estados membros - Os principios de efecto directo, primacía e responsabilidade do Estado - Desenvolvo e execución do Dereito da UE
Tema 9- Sistema xudicial da Unión Europea	<ul style="list-style-type: none"> - O Tribunal de Xustiza da UE: organización e funcionamento - Sistema de recursos ante o TJUE - A cuestión prejudicial: cooperación entre o TJUE e o xuíz nacional
Tema 10. A aplicación do dereito da Unión Europea (I): Dereitos humanos e cidadanía europea	<ul style="list-style-type: none"> - O proceso de incorporación dos dereitos no Dereito da UE - A Carta de Dereitos Fundamentais da UE - A cidadanía europea
Tema 11. A aplicación do dereito da Unión Europea (I): As liberdades fundamentais do mercado interior	<ul style="list-style-type: none"> - O proceso de integración económica - A libre circulación de mercadorías e capitais - A libre circulación de persoas e servizos
Tema 12. A aplicación do dereito da Unión Europea (II): As Políticas da UE	<ul style="list-style-type: none"> - As políticas comúns da Unión - As políticas compartidas da Unión - As políticas nas que a Unión dispón de competencias de cooperación, apoio, complemento ou axuda
Tema 13: Acción exterior da Unión Europea: Política exterior e de seguridade común	<ul style="list-style-type: none"> - A personalidade internacional da UE - As competencias internacionais da UE - A Política exterior e de seguridade común
Tema 14. Espazo de liberdade, seguridade e xustiza: tutela xudicial e procesual na Unión Europea	<ul style="list-style-type: none"> - Proceso de constitución do Espazo de liberdade, seguridade e xustiza - Control de fronteiras, asilo e inmigración - Cooperación xudicial, civil e penal - Cooperación policial en materia penal

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Estudo de casos	15	30	45
Lección maxistral	36	54.5	90.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	11.5	14.5

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente	
	Descrición
Estudo de casos	Proba en que se expón unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.
Lección maxistral	Nas sesións maxistrais presentarase e explicará ao alumno os aspectos principais da disciplina

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Atenderanse e resolverán as dúbidas expostas polo alumnado en relación *co os contidos da materia impartidos durante as sesións maxistrais.
Estudo de casos	Calquera dúbida ou cuestión poderá plantexarse nas clases prácticas, teóricas ou no horario de tutorías que se publicará ó inico do curso.

Avaliación			
	Descrición	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Estudo de casos	Proba en que se expón unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.	20	A2 A3
Exame de preguntas de desenvolvemento	Avaliación do resultado final de aprendizaxe mediante o desenvolvemento de pregunta/*s sobre contidos propios da materia.	80	A1 A4 A5

Otros comentarios sobre la Evaluación

EVALUACION: A impartición e avaliación desta materia é responsabilidade de dúas áreas de coñecemento: A área de Dereito Constitucional e a área de Dereito Internacional Público. Antes do comezo das clases determinarase que temas concretos e en que períodos impartiranse por profesores das respectivas áreas de coñecemento. A área de Dereito Internacional Público impartirá os temas 1 e 2; 5 e 6; e 11-13, que serán impartidos na primeira metade do cuadrimestre. A área de Dereito constitucional impartirá as leccións 3 e 4; 7-10; e 14, que serán impartidas na segunda metade do cuadrimestre. En canto ás dúas primeiras semanas do cuadrimestre, que se dedican a clases intensivas teóricas, serán impartidas en primeiro lugar pola área de Dereito Internacional Público e a continuación pola área de Dereito constitucional. As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2016/2017. Será condición imprescindible para contabilizar a avaliación continua obter un mínimo de 5 sobre 10 na proba de desenvolvemento de respostas longas.

PRIMEIRA CONVOCATORIA:A) A avaliación continua supón un 20 % sobre o total da cualificación final e o exame suporá o 80 % restante. Leste consistirá nunha proba de desenvolvemento de diferentes preguntas sobre o contido da materia.B) Aqueles alumnos que non sigan durante o curso o sistema de avaliación continua ou que non o superaron terán dereito a un exame final que implicará por unha banda o desenvolvemento por escrito de diferentes preguntas do programa e suporá o 80% de cualificación final así como a realización dun suposto práctico que suporá o 20% da cualificación restante.NA SEGUNDA CONVOCATORIA:A) Aos alumnos que superando a avaliación continua non alcanzasen un cinco no exame de preguntas de desenvolvemento na primeira convocatoria conservaráselles a nota desta e realizaráselles un exame similar ao da primeira convocatoria.B) Os alumnos que non sigan no desenvolvemento do curso a avaliación continua ou que non a superaron terán dereito a un exame final que constará de dous partes: unha teórica de preguntas de desenvolvemento sobre o contido do programa que suporá o 80 % da nota e unha pregunta práctica que suporá o 20 % restante.CONVOCATORIA FIN DE CARREIRAA avaliación constará de preguntas de resposta longa e o desenvolvemento dun caso práctico. As preguntas de resposta longa valerán un 80% da nota final; o desenvolvemento dun caso práctico valerá o 20% da nota final.NOTA: En caso de superar a avaliación continua pero non aprobar a materia, conservarase se se comunica ao profesor a nota de avaliación continua para o seguinte curso.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Mangas Martín, A y Liñán Nogueras, D.J, **Instituciones y Derecho de la Unión Europea**, Tecnos,
Sobrinó Heredia, J.M, **Textos para el estudio del Derecho Internacional Público, del Derecho de la Unión Europea y del Derecho Internacional de los espacios**, Tirant lo blanch,

Bibliografía Complementaria

Abellán Honrubia, V; Vilá Costa, B y Olesti Rayo, A, **Lecciones de Derecho comunitario europeo**, Ariel,

Alcaide Fernández, J; Casado Raigón, R, **Curso de Derecho de la Unión Europea**, Tecnos,
Díez de Velasco, M (Coordinado por JM Sobrino), **Las Organizaciones Internacionales**, Tecnos,
Sánchez, Víctor, M (dir), **Derecho de la Unión Europea**, Huygens,
Sánchez Ramos, B (dir), **La Unión Europea como actor global. Algunas cuestiones analizadas desde el Tratado de Lisboa**, Tirant lo blanch,
García Gestoso, N, **Soberanía y Unión Europea. Algunas cuestiones críticas desde la Teoría de la Constitución**, Atelier,

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Dereito: Dereito constitucional I/V08G081V01103

Dereito: Dereito constitucional II/V08G081V01204

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Dereito internacional público/V08G081V01303

Otros comentarios

O Manual recomendado para preparar a materia é o dos Profesores Mangas Martín e Liñán Nogueras

A docencia dun grupo teórico e práctica desta materia no Grao en Dereito será impartida en inglés polos profesores Aday Jiménez Alemán y Laura Movilla Pateiro

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de empresas - Grao en Dereito impártese no 1º cuatrimestre do 2º Curso con esta mesma guía, que será impartida pola profesora Teresa Pereira Garrido.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Empresa: Contabilidade financeira I**

Asignatura	Empresa: Contabilidade financeira I			
Código	V03G720V01221			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS 6	Seleccione FB	Curso 2	Cuatrimestre 2c
Lengua Impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Muñoz Dueñas, María del Pilar			
Profesorado	Diéguez Ferreiro, Ricardo Miguel Muñoz Dueñas, María del Pilar			
Correo-e	pilar.munoz@uvigo.es			
Web	http://fccee.uvigo.es			
Descripción general	Introducir ao alumno no ámbito da información económico-financiera como instrumento necesario ao proceso de toma de decisións no contexto das entidades lucrativas.- Incorporar ao alumno á filosofía do sistema contable como sistema informativo integrado en toda organización, imprescindible para o seu adecuado funcionamento.- Fomentar no alumno a idea da utilidade da ciencia contable tanto para a sociedade no seu conxunto como no ámbito da concreta entidade económica.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Conocer las bases conceptuales de la contabilidad como ciencia social, su caracter de sistema de información de características especiales, así como el concepto de utilidad de la información económico-financiera en el entramado económico.	A2
	A3
	A4
Conocer el funcionamiento básico de un sistema contable como instrumento informativo al servicio del proceso de toma de decisiones	A2
	A3
	A4
Conocer la regulación positiva de la contabilidad, sus objetivos y carácter relativo, así como el funcionamiento del sistema contable empresarial en el contexto de la regulación positiva española.	A2
	A3
	A4

Contidos

Tema	
1. A información económica e a toma de decisións	1.1. A información económico-empresarial 1.2. A utilidade da información económica. 1.3. Os usuarios da información económica. 1.4. A información contable: características e requisitos
2. Concepto e División da Contabilidade	2.1. Introducción ao concepto de contabilidade 2.2. División da contabilidade.
3. O Patrimonio da Empresa: elementos e relacións	3.1. O patrimonio da empresa e os seus compoñentes. 3.2. Análisis do Activo. 3.3. Análisis do Pasivo. 3.4. O fondo de manobra. 3.5. O período medio de maduración da empresa.

4. Método contable e o seu *instrumentalización	4.1. O método contable e os seus obxectivos. 4.2. Os feitos contables: A súa clasificación e formulación. 4.3. Os feitos contables e o concepto de resultado. 4.4. A conta como instrumento contable. 4.5. Tipos de conta e o seu funcionamento. 4.6. O método de partida dobre. 4.7. O rexistro das operacións contables. 4.8. Contas administrativas e contas especulativas.
5. O ciclo contable	5.1. O ciclo contable: concepto e fases. 5.2. A fase inicial: inventario e apertura. 5.3. O desenvolvemento do exercicio: fase de xestión. 5.4. As operacións de conclusión do exercicio: a fase de peche. 5.5. A elaboración das contas anuais
6. A normalización contable: a regulación legal da contabilidade en España	6.1. A normalización contable: concepto, utilidade e tipos. 6.2. A regulación legal da contabilidade en España: o Plan Xeral de Contabilidade. 6.3. A estrutura do Plan Xeral de Contabilidade. 6.4. Os principios contables e as contas anuais.
7. O proceso de valoración contable	7.1. A valoración contable: concepto. 7.2. Valoración analítica e valoración sintética. 7.3. Os criterios de valoración no Plan Xeral de Contabilidade español.
8. Análise e *contabilización das existencias	8.1. Concepto e clases de existencias. 8.2. A valoración das existencias. 8.3. A *contabilización das existencias. 8.4. Depreciación das existencias. 8.5. A problemática contable de envases e embalaxes. 8.6. A problemática contable do IVE.
9. Dispoñibilidades líquidas e dereitos de cobro	9.1. O efectivo e outros activos líquidos equivalentes. 9.2. Os dereitos correntes de cobro. 9.3. A depreciación dos dereitos correntes de cobro.
10. O pasivo corrente	10.1. O pasivo: concepto e clases. 10.2. Os pasivos por operacións de tráfico. 10.3 As débedas con entidades de crédito e outros pasivos de natureza financeira. 10.4. Outras contas pasivas.
11. O inmovilizados material e intanxible	11.1. Concepto e clases. 11.2. O inmovilizado material. 11.3. Os inmovilizados materiais en curso. 11.4. Os investimentos inmobiliarios. 11.5. O inmovilizado intangible. 11.6. As correccións valorativas.
12. Os investimentos financeiros	12.1. Concepto e clases. 12.2. A valoración dos investimentos financeiros. 12.3 Os dereitos preferentes de subscrición e a súa problemática contable. 12.4. A problemática contable das accións e participacións de capital. 12.5. A problemática contable dos valores de renda fixa e créditos asimilados.

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Lección maxistral	30	45	75
Resolución de problemas	15	30	45
Resolución de problemas de forma autónoma	2	4	6
Outros	2	0	2
Probas de resposta curta	2	18	20
Observación sistemática	2	0	2

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Outros	Entrevista persoal co alumno para analizar os seus problemas de aprendizaxe na materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Outros	Titorias individualizadas.

Avaliación

	Descrición	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Resolución de problemas de forma autónoma	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu.	20	A2 A3 A4
Probas de resposta curta	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia	70	A2 A3 A4
Observación sistemática	Técnicas destinadas a recompilar datos sobre a participación do alumno, baseados nun listado de condutas ou criterios operativos que faciliten a obtención de datos cuantificables	10	A2 A3 A4

Otros comentarios sobre la Evaluación

Durante todo o curso o alumno será obxecto de probas escritas a fin de coñecer o seu grado de avance na materia, tanto como instrumento de autoevaluación como por parte do profesor. Estas probas serán obxecto de cualificación que configurarán o 20% da nota. O 10% outorgarase pola disposición do alumno ante a materia (asistencia, participación, actitude, ...). O 70% restante derivarase dun exame escrito de carácter global que se celebrará ao final do curso, convocatorias de maio/xullo. Para superar a asignatura será preciso obter na proba final unha nota mínima de 4 sobre 10; en caso contrario, a nota máxima global que se poderá obter será un 4,5. Para a segunda convocatoria, de presentarse, manteranse as cualificacións correspondentes á Observación sistemática e á Resolución de exercicios de forma autónoma.

As datas de exames deberán ser consultadas na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Plan General de Contabilidad. R.D. 1514/2007, de 16 de noviembre (B.O.E. 20/11/07),

- Antonio Sociás Salvá y otros, **Contabilidad Financiera. El Plan General de Contabilidad 2007**, Ed. Pirámide,

- Jose Luis Wanden-Berghe Lozano (coord.), **Contabilidad Financiera. El Nuevo Plan General de Contabilidad y de PYMES.**, Ed. Pirámide,

- Enriqueta Gallego y Mateo Vara, **Manual Práctico de Contabilidad Financiera.**, Ed. Pirámide,

M.F. Losilla; A. Moreno; F. Rodriguez, **Prácticas de Contabilidad financiera**, Garceta G.E.,

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Contabilidade financeira II/V03G020V01401

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito penal I**

Asignatura	Dereito penal I			
Código	V03G720V01222			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	9	OB	2	2c
Lengua Impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Vicente Remesal, Javier de			
Profesorado	Lago Calvo, Francisco José Vázquez Iglesias, María Dolores Vicente Remesal, Javier de			
Correo-e	jremesal@uvigo.es			
Web				
Descrición general	Nesta materia analízanse fundamentalmente todos os elementos da teoría do delito, máis as consecuencias xurídicas.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Coñecer, comprender e desenvolver os fundamentos teóricos (conceptuais, lexislativos) sobre os que se asenta a orientación e a función titorial, así como as súas relacións coa función docente.	
CE51 - Coñecer o concepto de Dereito penal, os criterios de aplicación temporal e espacial das normas penais, a Teoría Xeral do delito e as consecuencias xurídicas do delito.	A2 A3 A5
CE52 - Saber interpretar e aplicar as normas de Dereito penal prestando especial atención ao seu desenvolvemento pola doutrina penal española e comparada.	A2 A3 A5
CE54 - Ser capaz de identificar problemas de Dereito penal e de achegar solucións xuridicamente admisibles aos supostos prácticos, manexando adecuadamente as fontes, os principios e valores constitucionais, e a argumentación xurídica.	A2 A3

Contidos

Tema	
INTRODUCCIÓN:	Lección 1. Dereito Penal. Denominación. Dereito penal obxectivo. Concepto formal de Dereito Penal. Concepto material de Dereito Penal. Autonomía ou accesoriadade do Dereito penal. Parte xeral e parte especial do Dereito penal Lección 2. O ius puniendi ou potestade punitiva (o denominado Dereito penal subjetivo) Lección 3. Ciencia xurídico penal, ciencias penais e relacións do Dereito penal con outras ramas do Dereito Lección 4. Evolución da ciencia penal e do Dereito penal. Lección 5. Fontes do Dereito penal. O principio de legalidad penal. A lei penal. Outras fontes do Dereito penal. Lección 6. Interpretación da lei penal. Lección 7. Ámbito temporal da lei penal Lección 8. Ámbito espacial da lei penal

O DELITO	<p>Lección 9. Concepto de delito. A estrutura do concepto de delito: a súa evolución. Concepto legal de delito no Dereito español.</p> <p>Lección 10. A acción ou conduta como fundamento do delito</p> <p>Lección 11. Ausencia de acción: causas e supostos. As actuacións? das persoas xurídicas.</p>
O DELITO COMISIVO	<p>Lección 12. O tipo de inxusto. Clases de delitos (tipos).</p> <p>Lección 13. A antijuridicidade. O ben xurídico.</p> <p>Lección 14. Parte obxectiva do tipo de inxusto. Elementos obxectivos do tipo. Tipos abertos e elementos especiais de antijuridicidade. Elementos esenciais e accidentais do tipo.</p> <p>Lección 15. Parte obxectiva do tipo en delitos de resultado: causalidad e imputación obxectiva.</p> <p>Lección 16. Parte subjetiva do tipo. Introducción. Elementos subjetivos (específicos) do tipo ou do inxusto. O dolo.</p> <p>Lección 17. Exclusión do dolo: o erro de tipo. Erro de prohibición. Erro directo e inverso (de tipo ou de prohibición). Erro sobre causas de xustificación. Erro sobre causas de atipicidade penal. Erro sobre os tipos abertos.</p> <p>Lección 18. A imprudencia. O delito imprudente.</p> <p>Lección 19. Principio de responsabilidade subjetiva e combinacións de dolo e imprudencia (ou dolo e dolo).</p> <p>Lección 20. Parte negativa do tipo: causas de atipicidade.</p> <p>Lección 21. Parte negativa do tipo: causas de xustificación.</p> <p>Lección 22. Lexítima defensa.</p> <p>Lección 23. Estado de necesidade e estado de necesidade defensivo.</p> <p>Lección 24. Caso fortuito. Risco permitido. Inexigibilidade xurídica xeral.</p> <p>Lección 25. O cumprimento dun deber e o exercicio lexítimo dun dereito, oficio ou cargo. A cuestión da obediencia debida. O consentimento.</p> <p>Lección 26. A culpabilidade. A imputabilidade. A lei de responsabilidade penal do menor de idade. A actio libera in causa?</p> <p>Lección 27. A conciencia da antijuridicidade. O erro de prohibición (remisión). O erro sobre as causas de inculpabilidade. A inexigibilidade subjetiva. O medo insuperable. Distintas clases de emocións, afectos ou estados persoais e o seu relevancia. O conflito de conciencia e o delincente por convicción.</p> <p>Lección 28. A punibilidade. As condicións obxectivas de punibilidade. As condicións de procedibilidade. As escusas absolutorias.</p>
O DELITO OMISIVO	<p>Lección 29. A omisión. Clases: tipos de omisión pura e tipos de comisión por omisión. O tipo de omisión pura. O tipo de comisión por omisión. Peculiaridades dos delitos omisivos.</p>
FORMAS DE APARICIÓN DEL DELITO	<p>Lección 30. As etapas na realización do delito.</p> <p>Lección 31. A codelincuencia: a autoría. Conceptos de autor. Distinción entre autoría e participación no sistema da autoría restrictiva: consecuencias e criterios. As formas da autoría. A regulación da autoría no Código penal.</p> <p>Lección 32. A codelincuencia: a participación. As formas de participación no Código penal.</p> <p>Lección 33. Unidade e pluralidade de delitos. O concurso de leis: regras. O concurso de delitos. Delito permanente e delito de hábito. Delito continuado.</p>
CIRCUNSTANCIAS MODIFICATIVAS GENÉRICAS	<p>Lección 34. Circunstancias genéricas. Teoría del delito o de la determinación de la pena. Diversos sistemas legislativos. Clasificación sistemática.</p> <p>Lección 35. Circunstancias atenuantes. Las eximentes incompletas</p>
AS CONSECUENCIAS XURÍDICAS DO DELITO	<p>Lección 36. O sistema de sancións no Dereito penal español. A pena privativa de liberdade. Formas substitutivas da execución das penas privativas de liberdade.</p> <p>Lección 38. Penas privativas de dereitos. A pena de multa. Disposicións comúns sobre as penas, as súas clases e efectos.</p> <p>Lección 39. Aplicación e determinación das penas.</p> <p>Lección 40. As medidas de seguridade. As consecuencias accesorias.</p> <p>Lección 41. Extinción da responsabilidade criminal.</p> <p>Lección 42. A responsabilidade civil derivada de delitos.</p>

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Resolución de problemas	21	46	67

Lección maxistral	53	100	153
Exame de preguntas obxectivas	5	0	5

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas	
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos da materia obxecto do estudio.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Atención personalizada en relación coa docencia impartida en sesión maxistral
Resolución de problemas	Atenderase no horario habitual de titorías dos profesoras e profesoras da material publicado no centro. Non se atenderán dúbidas por correo electrónico

Avaliación

	Descrición	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaxe
Resolución de problemas	<p>SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA</p> <p>O sistema de avaliación continua consistirá na asistencia a clase e nun exame final. Valorarase positivamente á asistencia ás clases prácticas ao longo do curso, outorgándose 2 puntos na cualificación final a quen asista como mínimo ao 80% das clases prácticas. No caso de que por calquera causa o/a alumno/a non poida asistir ao 80%, non poderá acollerse ao sistema de avaliación continua, debendo someterse a un único exame final.</p>	20	A2 A3 A5
Exame de preguntas obxectivas	<p>Para quen se someta á avaliación continua, o exame final puntuarase sobre un máximo de 8 puntos.</p> <p>O exame final comprenderá a totalidade do temario e constará de dúas partes, unha teórica e outra práctica, que se cualificarán de 0 a 4 puntos cada unha delas. A parte teórica consistirá en probas tipo test, para cuxa cualificación as respostas correctas suman o mesmo que restan as incorrectas, non puntuando as deixadas en branco. A parte práctica consistirá na resolución dun ou varios casos prácticos. A cualificación final do exame será a suma das cualificacións obtidas en cada unha das partes.</p> <p>O exame final celebrarase na data oficial da convocatoria ordinaria para a primeira oportunidade, atendendo ao calendario oficial aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2018-2019.</p> <p>Para superar a materia polo sistema de avaliación continua é necesario obter un mínimo de 5 puntos na suma das puntuacións antes indicadas en cada parte (asistencias ás clases prácticas + parte teórica do exame + parte práctica do exame).</p> <p>Mediante estas probas avalíanse os seguintes resultados da aprendizaxe: coñecer o significado e a función do Dereito penal, coñecer as fontes do Dereito penal, utilizar os diferentes métodos de interpretación xurídica aplicados ao Dereito penal, coñecer, comprender, interpretar e analizar adecuadamente as categorías e conceptos da Teoría xeral do delito, coñecer e comprender os problemas sobre os concursos de leis e delitos, resolver supostos prácticos en materia penal, manexando adecuadamente as aportacións doutriniais e xurisprudenciais para fundamentar xuridicamente a solución.</p>	80	A2 A3 A5

Otros comentarios sobre la Evaluación

1. CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA ASISTENTES 1.ª EDICIÓN DE ACTAS

a) SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA Descríbese nos apartados anteriores.

b) SISTEMA DE EXAME FINAL Para quen non opte polo sistema de avaliación continua, a avaliación da materia consistirá nun único exame final, na data fixada no calendario oficial aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2018-2019.

O devandito exame, que comprenderá a totalidade do temario e constitúe o 100% da cualificación da materia, constará de dúas partes, unha teórica e outra práctica, que se cualificarán de 0 a 5 puntos cada unha delas. A parte teórica consistirá en probas tipo test, para cuxa cualificación as respostas correctas suman o mesmo que restan as incorrectas, non puntuando

as deixadas en branco. A parte práctica consistirá na resolución dun ou varios casos prácticos. A cualificación final do exame será a suma das cualificacións obtidas en cada unha das partes. Para superar a materia é necesario obter un mínimo de 5 puntos na suma da cualificación de ámbalas dúas partes.

2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA ASISTENTES 2.ª EDICIÓN DE ACTAS E FIN DE CARREIRA

A avaliación da materia consistirá nun único exame final, na data fixada no calendario oficial aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2018-2019.

O devandito exame, que comprenderá a totalidade do temario e constitúe o 100% da cualificación da materia, constará de dúas partes, unha teórica e outra práctica, que se cualificarán de 0 a 5 puntos cada unha delas. A parte teórica consistirá en probas tipo test, para cuxa cualificación as respostas correctas suman o mesmo que restan as incorrectas, non puntuando as deixadas en branco. A parte práctica consistirá na resolución dun ou varios casos prácticos. A cualificación final do exame será a suma das cualificacións obtidas en cada unha das partes. Para superar a materia é necesario obter un mínimo de 5 puntos na suma da cualificación de ámbalas dúas partes.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Luzón Peña, Diego-Manuel, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, 3, Tirant lo Blanch, 2016

Mir Puig, Santiago, **Derecho Penal, Parte General**, 10, Reppertor, 2016

Muñoz Conde, Francisco/García Arán, Mercedes, **Derecho Penal, Parte General**, 20, Tirant lo Blanch, 2015

Roxin, Claus, **Derecho Penal, Parte General, t. II: Especiales formas de aparición del delito, trad. de la 1.ª ed. alemana y notas por D.-M. Luzón Peña, J. M. Paredes Castañón, M. Díaz y García Conlledo y J. de Vice**, Civitas-Thomson Reuters, 2014

Roxin, Claus, **Derecho Penal, Parte General, t. II: Especiales formas de aparición del delito, trad. de la 1.ª ed. alemana y notas por D.-M. Luzón Peña, J. M. Paredes Castañón, M. Díaz y García Conlledo y J. de Vice**, Civitas-Thomson Reuters, 2014

Bibliografía Complementaria

DEMETRIO CRESPO, E, **Prevención general e individualización judicial de la pena**, 1, 2016

LUZON CUESTA, J. M^a, **Compendio de Derecho Penal. Parte General. (Adaptado al programa de la oposición a ingreso en las carreras judicial y fiscal (BOE 23 de diciembre 2015)., 23, 2016**

MAQUEDA ABREU, M./LAURENZO COPELLO, P, **El Derecho penal en casos. Parte General. Teoría y práctica**, 5, Tirant lo Blanch, 2017

González Cussac, José Luis / Orts Berenguer, Enrique, **Compendio de Derecho penal. Parte general**, 5, Tirant lo Blanch, 2015

González Cussac, José Luis / Orts Berenguer, Enrique, **Compendio de Derecho penal. Parte general**, 5, Tirant lo Blanch, 2015

Berdugo Gómez de la Torre, Ignacio/Arroyo Zapatero, Luis/ Ferré Olivé, Juan Carlos/ García Rivas, Ni, **Curso de Derecho Penal. Parte General**, 2, Experiencia, 2010

Bustos Ramírez, Juan J./Hormazábal Malarée, Hernán, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, 2, Trotta, 2006

Bustos Ramírez, Juan J./Hormazábal Malarée, Hernán, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, 2, Trotta, 2006

Bustos Ramírez, Juan J./Hormazábal Malarée, Hernán, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, 2, Trotta, 2006

Cerezo Mir, José, **Curso de DP español, PG. t. I: Introducción**, 6.ª ed., 2005; **t. II: Teoría jurídica del delito**, 6.ª ed., 1998; **t. III: Teoría jurídica del delito/2**, 2005, 6, Tecnos, 2005

Cerezo Mir, José, **Derecho Penal, PG**, B de F, 2008

Cerezo Mir, José, **Derecho Penal, PG**, B de F, 2008

Corcoy Bidasolo, Mirentxu/Mir Puig, Santiago (dirs.), **Comentarios al CP. Reforma LO 1 y 2 /2015**, 2015

Cuello Contreras, Joaquín/Mapelli Caffarena, Borja, **Curso de Derecho Penal, PG**, 3, Dykinson, 2015

Demetrio Crespo, Eduardo (coord.)/de Vicente Martínez, Rosario /MatellanesRodríguez, Nuria,, **Lecciones y materiales para el estudio del Derecho penal, t. II: Teoría del delito**, 2, lustel, 2015

Demetrio Crespo, Eduardo (coord.)/de Vicente Martínez, Rosario /MatellanesRodríguez, Nuria,, **Lecciones y materiales para el estudio del Derecho penal, t. II: Teoría del delito**, 2, lustel, 2015

Díez Ripollés, José Luis, **Derecho penal español, Parte General, en esquemas**, 4, Tirant lo Blanch, 2015

Díez Ripollés, José Luis, **Derecho penal español, Parte General, en esquemas**, 4, Tirant lo Blanch, 2015

Eser, Albin/Burkhardt, Björn,, **Derecho Penal. Cuestiones fundamentales de la Teoría del Delito sobre la base de casos de sentencias (trad. S. Bacigalupo y M. Cancio Meliá, supervisa-da por E. Bacigalupo)**,, Colex, 1995

Gracia Martín, Luis., **Lecciones de Consecuencias Jurídicas del Delito**, 5, Tirant lo Blanch, 2015

Gracia Martín, Luis., **Lecciones de Consecuencias Jurídicas del Delito**, 5, Tirant lo Blanch, 2015

Gracia Martín, Luis., **Lecciones de Consecuencias Jurídicas del Delito**, 5, Tirant lo Blanch, 2015

Gil Gil, Alicia/Lacruz López, Juan Manuel/Melendo Pardo, Mariano/Núñez Fernández, José,, **Curso de Derecho penal, Parte General**,, Dykinson, 2011

Gil Gil, Alicia/Lacruz López, Juan Manuel/Melendo Pardo, Mariano/Núñez Fernández, José,, **Curso de Derecho penal, Parte General**,, Dykinson, 2011

Gómez Rivero, M^a del Carmen (coord.), **Nociones fundamentales de Derecho penal. Parte general**,, 3, Tecnos, 2015

Gómez Rivero, M^a del Carmen (coord.), **Nociones fundamentales de Derecho penal. Parte general**, 3, Tecnos, 2015

Jakobs, Günther, **Derecho Penal, PG, Fundamentos y teoría de la imputación**, trad. de la 2^a ed. de J. Cuello Contreras y J. L. Serrano González de Murillo, 2, Pons, 1997

Jescheck, Hans Heinrich, **tratado de DP, PG (trad. de la 3.ª ed. y adiciones de Mir Puig y Muñoz Conde)**, Bosch, 1981

Jescheck, Hans Heinrich, **tratado de DP, PG (trad. de la 3.ª ed. y adiciones de Mir Puig y Muñoz Conde)**, Bosch, 1981

Jescheck, Hans Heinrich/Weigend, Thomas, **Tratado de DP, PG, 5.ª ed. alemana, trad. de M. Olmedo Cardenete**, Comares, 2002

Jescheck, Hans Heinrich/Weigend, Thomas, **Tratado de DP, PG, 5.ª ed. alemana, trad. de M. Olmedo Cardenete**, Comares, 2002

Landecho Velasco, Carlos María (S.J.)/Molina Blázquez, Concepción, **Derecho penal español, PG**, 9, Tecnos, 2015

Lascuráin Sánchez, Juan Antonio (coord.)/Bacigalupo Saggese, S./Bajo Fernández/M./Cancio Meliá, M./D, **Introducción al DP**, Civitas-Thomson Reuters, 2011

Lascuráin Sánchez, Juan Antonio (coord.)/Bacigalupo Saggese, S./Bajo Fernández/M./Cancio Meliá, M./D, **Introducción al DP**, Civitas-Thomson Reuters, 2011

Lascuráin Sánchez, Juan Antonio (coord.)/Bacigalupo Saggese, S./Bajo Fernández/M./Cancio Meliá, M./D, **Introducción al DP**, Civitas-Thomson Reuters, 2011

Luzón Peña, Diego-Manuel (director), **Enciclopedia Penal Básica**, Comares, 2002

Morillas Cueva, Lorenzo, **Sistema de Derecho penal. Parte general. Fundamentos conceptuales y metodológicos del Derecho penal. Ley Penal. Madrid**, Dykinson, 2016

Morillas Cueva, Lorenzo, **Sistema de Derecho penal. Parte general. Fundamentos conceptuales y metodológicos del Derecho penal. Ley Penal. Madrid**, Dykinson, 2016

Muñoz Conde, Francisco / García Arán, Mercedes, **Derecho Penal, Parte General**, 20, Tirant lo Blanch, 2015

Orts Berenguer, Enrique/ González Cussac, José Luis, **Compendio de Derecho penal. Parte General y Parte Especial**, 3, Tirant lo Blanch, 2011

Pérez del Valle, C, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, Dykinson, 2016

Pérez del Valle, C, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, Dykinson, 2016

Pérez del Valle, C, **Lecciones de Derecho penal. Parte general**, Dykinson, 2016

Polaino Navarrete, Miguel, **Lecciones de Derecho Penal, Parte General. T. II. 2.ª ed**, 2, Tecnos, 2016

Polaino Navarrete, Miguel, **Lecciones de Derecho Penal, Parte General. T. II. 2.ª ed**, 2, Tecnos, 2016

Quintero Olivares, Gonzalo, con la colabor. de Morales Prats, Fermín, **arte General del Derecho Penal**, 4, Aranzadi, 2010

Quintero Olivares, Gonzalo (dir.)/Morales Prats, Fermín (coord.)/Tamarit Sumalla, Josep María/García, **Comentarios al Código Penal Español, Tomo I-II**, 7, Aranzadi, 2016

Quintero Olivares, Gonzalo (dir.)/Morales Prats, Fermín (coord.)/Tamarit Sumalla, Josep María/García, **Comentarios al Código Penal Español, Tomo I-II**, 7, Aranzadi, 2016

Quintero Olivares, Gonzalo / Carbonell Mateu, Juan Carlos / Morales Prats, Fermín / García Rivas, Ni, **Esquemas de teoría jurídica del delito y de la pena**, 3, Tirant lo Blanch, 2010

Quintero Olivares, Gonzalo / Carbonell Mateu, Juan Carlos / Morales Prats, Fermín / García Rivas, Ni, **Esquemas de teoría jurídica del delito y de la pena**, 3, Tirant lo Blanch, 2010

Quintero Olivares, Gonzalo / Morales Prats, Fermín, **Parte General del Derecho Penal**, 5, Aranzadi, 2015

Quintero Olivares, Gonzalo / Morales Prats, Fermín, **Parte General del Derecho Penal**, 5, Aranzadi, 2015

RIOS, J./PASCUAL, E./ETXEBARRIA, X, **Manual sobre las consecuencias jurídicas del delito. Su determinación y aplicación**, 2016

RIOS, J./PASCUAL, E./ETXEBARRIA, X, **Manual sobre las consecuencias jurídicas del delito. Su determinación y aplicación**, 2016

ROCA DE AGAPITO, L. (DIR.), **Las Consecuencias Jurídicas del Delito**, 2017

ROCA DE AGAPITO, L. (DIR.), **Las Consecuencias Jurídicas del Delito**, 2017

Rodríguez Ramos, Luis, **Compendio de Derecho penal. Parte general, 2.ª ed. colaborac. de Rodríguez Ramos Ladaría, Gabriel**, Dykinson, 2010

Rodríguez Ramos, Luis, **Compendio de Derecho penal. Parte general, 2.ª ed. colaborac. de Rodríguez Ramos Ladaría, Gabriel**, Dykinson, 2010

Rodríguez Ramos, Luis, **Compendio de Derecho penal. Parte general, 2.ª ed. colaborac. de Rodríguez Ramos Ladaría, Gabriel**, Dykinson, 2010

Roxin, Claus, **Derecho Penal, Parte General, t. I: Fundamentos. La estructura de la teoría del delito**, trad. de la 2.ª ed. alemana y notas por D.-M. Luzón Peña, M. Díaz y García Conlledo y J. de Vicente Remesal, Civitas-, 1997

RUBIO LARA, P, **Manual Teórico Práctico de la Teoría Jurídica del Delito. (Adaptado a las Reformas de 2015)**, 2017

RUBIO LARA, P, **Manual Teórico Práctico de la Teoría Jurídica del Delito. (Adaptado a las Reformas de 2015)**, 2017

RUBIO LARA, P., **Teoría de la pena y consecuencias jurídicas del delito**, Tirant lo Blanch, 2017

RUBIO LARA, P., **Teoría de la pena y consecuencias jurídicas del delito**, Tirant lo Blanch, 2017

SANCHEZ MELGAR, J. (COORDINADOR, **Código Penal. Comentarios y Jurisprudencia. (2 volúmenes)**, 2016

SANCHEZ MELGAR, J. (COORDINADOR, **Código Penal. Comentarios y Jurisprudencia. (2 volúmenes)**, 2016

ZARATE CONDE, A./GONZALEZ CAMPO, E., **Derecho Penal. Parte general**, 2015

ZARATE CONDE, A./GONZALEZ CAMPO, E., **Derecho Penal. Parte general**, 2015

Zugaldía Espinar, José Miguel (dir.)/Moreno-Torres Herrera, Mª Rosa (coord.)/Pérez Alonso. Esteban,, **Fundamentos de DP, PG, 4**, Tirant lo Blanch, 2010

Zugaldía Espinar, José Miguel (dir.)/Moreno-Torres Herrera, Mª Rosa (coord.)/Pérez Alonso. Esteban,, **Fundamentos de DP, PG, 4**, Tirant lo Blanch, 2010

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Dereito penal II/V08G081V01402

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito civil I. Obrigas e contratos**

Asignatura	Dereito civil I. Obrigas e contratos			
Código	V03G720V01223			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS 6	Seleccione OB	Curso 2	Cuatrimestre 2c
Lengua Impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Noriega Rodríguez, Lidia			
Profesorado	de Franco Paz, Fernando Noriega Rodríguez, Lidia			
Correo-e	lidianr@uvigo.es			
Web				
Descrición general	Materia obligatoria do primeiro cuatrimestre do segundo curso que trata os elementos esenciais do Dereito Civil patrimonial, a saber, a obrigación e os contratos. Dedicase unha especial atención á responsabilidade civil tanto contractual como extracontractual			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Trata os elementos esenciais do Dereito Civil patrimonial, a saber, a obriga e os contratos.	A2
Dedicase una especial atención á responsabilidade civil tanto contractual coma extracontractual.	A3 A4

Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.

Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.

Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.

- Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.

- Coñecer as normas civís relativas ao dereito de Obrigacións, á Teoría Xeral da Contratación e aos Contratos en particular, con referencia á responsabilidade civil contractual e extracontractual

- Ser capaz de identificar problemas xurídicos de Dereito civil, abordando a súa solución mediante a procura, interpretación e aplicación da normativa civil aplicable ao suposto concreto

Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.

Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e

capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.

Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.

Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar.

Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.

Contidos

Tema

Tema I. Derecho Civil Patrimonial. A obrigación. Fontes.	<ol style="list-style-type: none">1. Dereito Civil Patrimonial.2. O dereito de obrigacións. Noción de obrigacións.3. As obrigacións naturais.4. Fonte das obrigacións. O artigo 1089 do Código civil.5. Consideración sobre as distintas fontes das obrigacións.
Tema II. Estructura da relación obligatoria. A clasificación das obrigacións.	<ol style="list-style-type: none">1. A estrutura xeral da relación obligatoria.<ol style="list-style-type: none">1.1. Os suxeitos da obrigación.1.2. A prestación.2. O dereito e crédito: diferenciación dos dereitos reais.3. Clasificación das obrigacións.<ol style="list-style-type: none">3.1. Obrigacións persoaisimas e non persoaisimas.3.2. Obrigacións mancomunadas e solidarias.3.3. Obrigacións positivas e negativas.3.4. Obrigacións transitorias e duraderas.3.5. Obrigacións principais e accesorias.3.6. Obrigacións de cuota líquida e ilíquida.3.7. Obrigacións divisibles e indivisibles.3.8. Obrigacións xenéricas e específicas.3.9. Obrigacións simples e complexas.
Tema III. A modificación das obrigacións. Aa extinción das obrigacións: o art. 1156 Código do civil.	<ol style="list-style-type: none">1. Diferentes tipos de modificacións.2. Os cambios do acreedor.3. Os cambios do deudor.4. O art. 1156 do Código civil e as causas da extinción da obrigacións.5. O cumprimento ou o pago en xeral.6. A perda da cosa o a imposibilidade sobrevenida da prestación.7. A condonación ou remisión da debeda.8. A confusión.9. A compensación.10. A novación.
Tema IV. O incumplimento das obrigacións: causas e efectos. A protección do crédito.	<ol style="list-style-type: none">1. Os supostos do incumplimento.2. A responsabilidade do deudor.3. O caso fortuito e a forza maior como causas de exoneración para o deudor.4. A responsabilidade do deudor por incumplimento a él imputable.5. A reacción do acreedor e a execución forzosa.6. A indemnización de danos e perxucios.7. O artigo 1911 do Código civil: a responsabilidade patrimonial universal e seus caracteres.8. Nocións básicas sobre as accións subrogatorias, directa e pauliana.9. A acción subrogatoria ou indirecta.10. A acción directa.11. A acción pauliana ou revocatoria.
Tema V. O contrato: concepto e requisitos. A formación do contrato.	<ol style="list-style-type: none">1. O concepto de contrato.2. Clasificación dos contratos.<ol style="list-style-type: none">2.1. Contratos consensuais, reais e formales.2.2. Contratos gratuitos e contratos onerosos.2.3. Contratos típicos e atípicos.2.4. Contratos instantáneos, duraderos e de execución periódica.2.5. Contratos bilaterales e unilaterales.3. Os elementos do contrato.<ol style="list-style-type: none">3.1. Elementos esenciais.3.2. Elementos accidentais.4. A libre formación do consentimento e os vicios da vontade.<ol style="list-style-type: none">4.1. O error.4.2. A violencia.4.3. A intimidación.4.4. O dolo.5. A forma do contrato. O principio de liberdade de forma.

Tema VI. O precontrato. As condicións xerais da contratación. A interpretación e integración do contrato.	<ol style="list-style-type: none">1. O precontrato ou promesa de contrato.2. O contrato de opción.3. As condicións xerais da contratación e os contratos de adhesión.<ol style="list-style-type: none">3.1. Noción de condicións xerais da contratación.3.2. A eficacia obligatoria dos contratos de adhesión.3.3. As condicións xerais da contratación en Dereito español.4. A interpretación do contrato.<ol style="list-style-type: none">4.1. Os criterios interpretativos de carácter subxetivo.4.2. Os criterios interpretativos de carácter obxectivo.4.3. O art. 1289 do Código civil5. A integración do contrato.
Tema VII. A eficacia e ineficacia do contrato.	<ol style="list-style-type: none">1. Os efectos do contrato.2. Premisa sobre a ineficacia do contrato.3. A nulidade do contrato.<ol style="list-style-type: none">3.1. Causas de nulidade.3.2. A acción de nulidade.3.3. Consecuencias da nulidade.3.4. A nulidade parcial do contrato.4. A anulabilidade do contrato.<ol style="list-style-type: none">4.1. Causas de anulabilidade.4.2. A acción de anulabilidade.4.3. Efectos da anulabilidade.5. A pervivencia dos contratos inválidos.6. O mutuo disenso.7. O desistimento unilateral.8. A resolución do contrato por incumplimento.9. A rescisión do contrato.10. A revocación do contrato.
Tema VIII. A donación. A compraventa.	<ol style="list-style-type: none">I. O contrato de donación.<ol style="list-style-type: none">1. Concepto de donación.2. Modalidades da donación.3. Presupostos e elementos da donación.4. A revocación das donacións.5. Redución das donacións inoficiosas.II. O contrato de compraventa.<ol style="list-style-type: none">1. A compraventa: ideas xerais.2. O obxecto da compraventa.3. Dereitos e obrigacións do vendedor.4. Dereitos e obrigacións do comprador.5. A dobre venda.6. Os riesgos na compraventa; o art. 1452 do Código civil.
Tema IX. O contrato de arrendamento urbano. O contrato de arrendamento rústico. O contrato de obra e servizos.	<ol style="list-style-type: none">I. O contrato de arrendamento urbano.<ol style="list-style-type: none">1. O contrato de arrendamento urbano: consideracións xerais.2. O arrendamento de vivenda. Modificacións legislativas.3. Os restantes arrendamentos urbanos.II. El contrato de arrendamento rústico.<ol style="list-style-type: none">1. Os arrendamentos rústicos: nocións xerais e lexislación aplicable.2. Réxime xurídico básico dos arrendamentos rústicos.3. A aparcería agraria.III. O contrato de obra.<ol style="list-style-type: none">1. O contrato de obra: concepto e caracteres.2. O obxeito do contrato de obra.3. Posición do contratista.4. Posición do comitente.5. A responsabilidade por ruina: o art. 1591 do Código civil.6. As responsabilidades na construción na Ley Ordenación Edificación.

Tema X: O contrato de mandato. O contrato de sociedade. O contrato de préstamo.	<p>I. O contrato de mandato.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Concepto. 2. Clases de mandato. 3. Réxime básico do contrato de mandato. <p>II. O contrato de sociedade.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Concepto e notas esenciais do contrato de sociedade. 2. A personalidade xurídica das sociedades civís. 3. Clases de sociedades. 4. Contido do contrato de sociedade. 5. Disolución e liquidación da sociedade. <p>III. O contrato de préstamo.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O préstamo de uso. 2. O mutuo o simple préstamo.
Tema XI: O contrato de depósito. O contrato de fianza.	<p>I. O contrato de depósito.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Concepto. 2. Clases de depósito. 3. Contido do contrato de depósito. 4. Extinción do contrato de depósito. 5. O depósito irregular. <p>II. O contrato de fianza.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Concepto. 2. Clases de fianza. 3. As relacións entre deudor e fiador. 4. As relacións dos cofiadores entre sí. 5. Extinción do contrato de fianza.
Tema XII: A transacción. O convenio arbitral. Os contratos aleatorios.	<p>I. O contrato de transacción.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Concepto de transacción. 2. Os efectos da transacción. 3- A transacción xudicial. <p>II. O convenio arbitral.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O convenio arbitral: concepto e tipos. 2. Obxeito do arbitraje. 3. Os árbitros. 4. Efectos do arbitraje: o laudo. <p>III. Os contratos aleatorios.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A categoría xeral dos contratos aleatorios. 2. O xogo e a aposta. 3. O contrato de renda vitalicia. 3.1. Suxeitos. 3.2. Contido do contrato de renda vitalicia. 4. O contrato de alimentos o vitalicio. 4.1. A Ley 41/2003, de 18 de novembro. 4.2. Contido básico do contrato de alimentos.
Tema XIII: Os cuasicontratos. A responsabilidade extracontractual.	<p>I. Os cuasicontratos.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Concepto. 2. Clases de cuasicontratos: 2.1. A xestión de negocios alleos. 2.2. O cobro e o pago do indebido. 2.3. O enriquecemento inxusto. <p>II. A responsabilidade extracontractual.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Os actos ilícitos como fonte das obrigacións. 2. A responsabilidade subxetiva ou culposa por feitos propios. 3. A responsabilidade por feito allego: carácter subxetivo da responsabilidade indirecta. 4. O art. 1903 do Código civil: supostos de responsabilidade por feito allego. 5. Evolución no orden lexislativo: "da responsabilidade por culpa á responsabilidade por risco". 6. Supostos de responsabilidade obxetiva no Código civil. 7. Principais supostos de responsabilidade obxetiva no dereito español. 8. A reparación do dano: específica e pecuniaria.

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Estudo de casos	16.5	16	32.5
Lección maxistral	33	36	69
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	33	34
Estudo de casos	1	9.5	10.5
Traballo	1	3	4

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Análises dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para o asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Atención a preguntas e dúbidas formuladas polo alumno nas tutorías da materia. Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente no aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con tutoría académica (no Plan de Acción Tutorial).
Estudo de casos	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para o asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Atención a preguntas e dúbidas formuladas polo alumno nas tutorías da materia. Actividade académica desenvolvida polo profesorado, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente no aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Non se debe confundir atención personalizada con tutoría académica (no Plan de Acción Tutorial).

Avaliación

	Descrición	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas para a avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	70	A2 A4
Estudo de casos	Proba na que se presenta unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc.	20	A3
Traballo	Resumos e/ou cronogramas e/ou exposicións e debates grupais.	10	A3

Otros comentarios sobre la Evaluación

Entenderase que o alumnado na avaliación continua deberá obter para poder compensar unha parte que outra, un 3 sobre dez nos casos e un 4 sobre dez na proba de contidos, sen que ningunha das preguntas teña unha valoración inferior a tres puntos sobre dez, sendo polo menos una das preguntas longas composta por dúas opcións das cales se escolle unha. O alumnado que non se acolla á avaliación continúa por deixala, por non poder asistir ou por calquera outro motivo, deberá facer unha proba final na que se lle formularán, en relación cos contidos da materia, iguais preguntas de resposta longa incrementada nun respecto daqueles que optasen pola avaliación continuada cun valor do 70% da cualificación e, ademais, uns casos cun valor do 30% da cualificación non realizando nin traballos nin proxectos. Deberá obter para poder compensar unha parte con outra, un 3 sobre dez nos casos e un 4 sobre dez na proba de contidos (sen que ningunha pregunta teña unha valoración inferior a tres puntos sobre dez, contando polo menos unha pregunta con dúas opcións da que se responderá unha). No mesmo curso gardaranse as notas da avaliación continua do primeiro período para o

segundo. O alumnado utilizará as últimas edicións da bibliografía recomendada, que ten carácter auxiliar das explicacións. O sistema de avaliación en segundo período, será igual que no primeiro período, segun sígase a avaliación continua como para aqueles que non a sigan, podendo conseguir ambos o 100% da cualificación.

Convocatoria Fin de Carreira: O alumno deberá facer unha proba final na que se lle formularán, en relación cos contidos da materia, iguais preguntas de resposta longa incrementada nun respecto daqueles que optasen pola avaliación continuada cun valor do 70% da cualificación (sen que ningunha pregunta teña unha valoración inferior a tres puntos sobre dez, (contando polo menos unha pregunta con dúas opcións da que se responderá unha) e, ademais, uns casos cun valor do 30% da cualificación, e dicir cos mesmos porcentaxes indicadas para o primeiro período para o alumnado da avaliación continua. Deberá obter para poder compensar unha parte con outra, un 3 sobre dez nos casos e un 4 sobre dez na proba de contidos. Alumnado con necesidades especiais: realízase a adaptación curricular que veña dada por tales necesidades de acordo co suxerido polo coordinador de discapacidade por aplicación do correspondente protocolo. As datas e horarios das probas publícanse na web da Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo no calendario de probas de avaliación aprobadas pola Xunta da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Lasarte Álvarez, **Principios de Derecho civil. Tomo II y III**, Marcial Pons, última edición

Bercovitz Rodríguez-Cano y otros, **Manual de Derecho civil. Obligaciones y Contratos, 2 Vols.**, Bercal, última edición

O'Callaghan Muñoz, **Compendio de Derecho civil. Tomo I**, Editorial Universitaria Ramón Areces, última edición

Lacruz Berdejo, **Elementos de Derecho Civil. Tomo II**, Dykinson, última edición

Díez-Picazo y Gullón, **Instituciones de Derecho civil. Vol. 1**, Tecnos, última edición

Albaladejo García, **Derecho de Obligaciones. Tomo II.**, Edisofer, última edición

Bibliografía Complementaria

VVAA, **Código civil**,

VVAA, **Ley de Derecho Civil de Galicia**,

Recomendacións

Asignaturas que continúan el temario

Dereito civil II. Dereitos reais/V08G081V01404

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa/V08G081V01203

Otros comentarios

Todo alumno deberá dispor, desde a segunda semana de docencia, dunha edición do Código Civil actualizada ao comezo do curso.

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito impártese no 2º cuatrimestre do 2º curso e o profesorado responsable é Prof^a. Lydia Noriega Rodríguez

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dereito internacional público**

Asignatura	Dereito internacional público			
Código	V03G720V01224			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS 9	Seleccione OB	Curso 2	Cuatrimstre 2c
Lengua	Castelán			
Impartición	Inglés			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Pereira Garrido, María Teresa			
Profesorado	Pereira Garrido, María Teresa			
Correo-e	tpgarrido@yahoo.es			
Web				
Descrición general	Esta materia pretende achegar ao alumno un coñecemento da dimensión xurídica da Sociedade Internacional e da función do Dereito Internacional Público como sistema regulador das relacións na orde internacional. Con esa finalidade, o Programa divídese en tres grandes partes: o ordenamento xurídico internacional; os suxeitos do Dereito Internacional Público e a aplicación do Dereito Internacional Público			

Competencias

Código

Resultados de aprendizaxeResultados previstos en la materia Resultados de Formación y Aprendizaje**Contidos**

Tema

I. O Ordenamento Xurídico-Internacional

Lección 1.- A Sociedade Internacional e o seu ordenamento xurídico	<ol style="list-style-type: none"> 1. A Sociedade Internacional <ol style="list-style-type: none"> A) Evolución histórica B) Carácteres básicos 2.O Dereito Internacional como ordenamento xurídico da Sociedade Internacional <ol style="list-style-type: none"> A) Concepto de Dereito Internacional Público B) Carácteres do Dereito Internacional Público C) Funcións do Dereito Internacional Público
Lección 2.- A formación do Dereito internacional público	<ol style="list-style-type: none"> 1. A creación e o desenvolvemento progresivo do Dereito Internacional Público 2. Os Tratados Internacionais <ol style="list-style-type: none"> A) O procedemento de celebración dos Tratados B) A aplicación dos Tratados 3. O costume e os principios xerais 4. Os actos unilaterais dos Estados e das Organizacións Internacionais 5. A recepción das normas internacionais nos ordenamentos internos
II. Os suxeitos do Dereito Internacional Público	
A) O ESTADO	
Lección 3.- O Estado como suxeito primario do Dereito Internacional Público	<ol style="list-style-type: none"> 1. Os elementos constitutivos do Estado 2. O recoñecemento de Estados e o recoñecemento de gobernos 3.As inmunidades do Estado 4.A sucesión de Estados
Lección 4.- O territorio do Estado	<ol style="list-style-type: none"> 1.Concepto e natureza do territorio 2.Modos de adquisición do territorio 3.A delimitación do territorio <ol style="list-style-type: none"> A) As fronteiras B) Relacións de veciñanza e cooperación transfronteriza 4. As modificacións no exercicio da competencia territorial do Estado

Lección 5.- A competencia territorial do Estado sobre certos espazos marítimos	<ol style="list-style-type: none"> 1.A evolución do Dereito Mar: factores e intereses 2.Os espazos marítimos suxeitos á soberanía dos Estados 3.Os espazos marítimos suxeitos a certas competencias funcionais dos Estados 4.Os espazos marítimos non suxeitos ás competencias dos Estados e certas situacións especiais
Lección 6.- As competencias estatais sobre os espazos supraterrrestres	<ol style="list-style-type: none"> 1.O espazo aéreo 2.Os espazos supraterrrestres non suxeitos ás competencias territoriales dos Estados: O espazo ultraterrrestre
Lección 7.- Outros espazos de interese internacional	<ol style="list-style-type: none"> 1.Os cursos de auga internacionais 2.As canles internacionais 3.Os espazos polares 4.Espazos e recursos naturais: o medio ambiente e a súa protección internacional
Lección 8.-A poboación do Estado	<ol style="list-style-type: none"> 1.A nacionalidade: competencias do Estado sobre os seus súbditos no estranxeiro 2.A condición xurídica do estranxeiro 3.Réximes cualificados de extranxería
Lección 9.- Os órganos do Estado nas Relacións Internacionais	<ol style="list-style-type: none"> 1.Os órganos centrais 2.A representación diplomática 3.As oficinas consulares
B) AS ORGANIZACIONES INTERNACIONAIS	
Lección 10.- Aspectos xerais das Organizacións Internacionais	<ol style="list-style-type: none"> 1.Antecedentes e evolución histórica 2.Concepto 3.Estrutura e formación da vontade 4.Personalidade xurídica internacional 5.Clases
Lección 11.-A Organización das Nacións Unidas	<ol style="list-style-type: none"> 1.Antecedentes e evolución histórica 2.Propósitos e principios 3.Os membros 4.A estrutura institucional 5.As principais funcións
C) A PERSONA HUMANA	
Lección 12.- A persoa humana ante o Dereito Internacional Público	<ol style="list-style-type: none"> 1.A subxetividade internacional do individuo 2.A capacidade de actuar do individuo ante órganos internacionais 3.A responsabilidade internacional do individuo 4.A protección dos Dereitos Humanos
III.A APLICACIÓN DO DEREITO INTERNACIONAL PÚBLICO	
Lección 13.-A responsabilidade internacional	<ol style="list-style-type: none"> 1.Codificación e desenvolvemento progresivo do dereito sobre a responsabilidade internacional 2.A responsabilidade internacional por feitos internacionalmente ilícitos 3.A responsabilidade internacional polas consecuencias perxudiciais de actos non prohibidos polo Dereito internacional público
Lección 14.- Os procedementos para asegurar a aplicación das normas internacionais	<ol style="list-style-type: none"> 1.A protección diplomática 2.As medidas de autotutela 3.Os procedementos institucionalizados
Lección 15.- Os procedementos pacíficos de solución das controversias internacionais	<ol style="list-style-type: none"> 1.As controversias internacionais 2.Os procedementos non xurisdicionais de solución de controversias 3.Os procedementos xurisdicionais de solución de controversias
Lección 16.-O control do uso da forza	<ol style="list-style-type: none"> 1.A prohibición da ameaza ou do uso da forza 2.A regulamentación dos conflitos armados 3.O Dereito Internacional Humanitario

Planificación

	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Traballos de aula	10.3	37	47.3
Lección maxistral	53	87.7	140.7
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	0	3
Resolución de problemas	13	21	34

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodoloxía docente

Descrición

Traballos de aula	Os traballos de aula dividiranse en diversas actividades nas que o alumno adquire un protagonismo fundamental. Estas actividades centraranse, basicamente, na realización de prácticas e exposición de traballos nas que o alumno debe saber manexar os principais instrumentos xurídicos internacionais.
Lección maxistral	Nas sesións maxistras presentaranse ao alumno os conceptos fundamentais da asignatura

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Na sesión maxistral trataranse as cuestións fundamentais da materia. As debidas poderán plantearse tanto nas sesións maxistras, nas clases prácticas así como no horario de tutorías que se publicará o inicio do curso.
Traballos de aula	Calquera dúbida ou cuestión poderá plantexarse nas clases prácticas, teóricas ou no horario de tutorías que se publicará ó inicio do curso.

Avaliación

	Descrición	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Exame de preguntas de desenvolvemento	Os coñecementos adquiridos en a sesión magistral serán avaliados mediante unha proba escrita que consistirá nun exame de catro preguntas de desenvolvemento. Esta proba escrita valorarase ata un máximo de 8 puntos. Non se alcanzará o aprobado si algunha pregunta é calificada cun 0. Aqueles alumnos que opten por o sistema de avaliación continúa, deben ter unha nota mínima nesta proba de un 3,5 e ningunha pregunta cualificada con un 0 para que poida sumarse a nota dos traballos na aula. As datas e horarios de as probas de avaliación de as diferentes convocatorias son as especificadas en o calendario de probas de avaliación aprobado por a Xunta de Facultade para o curso 2018/2019	80	
Resolución de problemas	O traballo de aula valorarase en atención a dous criterios: por unha banda, os casos prácticos e traballos que sexan obxecto de exposición na aula, así como, por outra banda, mediante os casos prácticos que deberán ser entregados ao profesor (dous durante o cuatrimestre) . Este traballo de aula valorarase ata un máximo de 2 puntos que se repartirán como sigue: un punto máximo por traballos na aula e 0,5 máximo por cada un dos traballos entregados no prazo establecido.	20	

Otros comentarios sobre la Evaluación

O primeiro día de clase, entregaráselles unha ficha de opción de avaliación, que deberán entregar ao profesor, no prazo dunha semana, e na quedeben optar entre o sistema de avaliación continua ou o sistema de avaliación final. Se optan pola avaliación continúa, na primeira oportunidade de exame, non poderán acudir á modalidade de avaliación final. Aqueles alumnos que non se sometan á avaliación continúa, a proba a realizar, modalidade avaliación final, constará de dous partes: a realización dunha proba escrita con cuestións de desenvolvemento así como a resolución dun caso práctico, exame que, en todo caso, representará el 100% da cualificación. Os alumnos que, optando polo sistema de avaliación continúa, non superen a materia na primeira oportunidade, conservaráselles a nota que obtivesen na avaliación continua cando se presenten á segunda oportunidade (exame de xuño), tendo que realizar exclusivamente a parte teórica do exame que consistirá, do mesmo xeito que na primeira oportunidade, en preguntas de desenvolvemento sobre epígrafes do programa. O exame correspondente á Convocatoria Fin de carreira desenvolverase igual que o da modalidade avaliación final. As datas de avaliación serán aprobadas en Xunta de Facultad.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Díez de Velasco, M, **Instituciones de Derecho Internacional Público**, Última edición,

Díez de Velasco, M, **Las Organizaciones Internacionales**, Última edición,

Sobrino Heredia, JM, **Textos para el estudio del Derecho Internacional Público, del Derecho de la Unión Europea y el Derecho Internacional de los espacios**, Última edición,

Bibliografía Complementaria

Carrillo Salcedo, J.A, **El Derecho Internacional en perspectiva histórica**, 1991,

Pastor Riduejo, J.A, **Curso de Derecho Internacional Público y Organizaciones Internacionales**, Última edición,

Andrés Sáenz de Santa María, P, **Sistema de Derecho Internacional Público**, Última edición,

Remiro Brotons y otros, **Derecho Internacional. Curso General**, 2010,

Sánchez, V.M, **Derecho Internacional Público**, Última Edición,

Jiménez Piernas, C, **Introducción al Derecho Internacional Público. Práctica de España y de la Unión Europea**, Última edición,

Casanovas,O; Rodrigo,A, **Compendio de Derecho Internacional Público**, Última edición,

Casado Raigon, R, **Derecho Internacional. Parte General**, Última edición,

Recomendacións

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Dereito da Unión Europea/O03G081V01304

Otros comentarios

Para a preparación de esta materia recoméndase o manual de o Prof. Díez de Velasco e a Recopilación de Textos de o Prof. Sobrino Heredia

Esta materia conta con un grupo teórico e práctico no Grado en Dereito impartidos en inglés pola profesora Annina Bürgin.

Esta materia no PCEO Grado en Administración e Dirección de Empresas-Grado en Dereito impártese no 2º cuatrimestre do 2º curso e o profesorado responsable está integrado por Teresa Pereira Garrido e Annina Bürgin.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Políticas económicas				
Asignatura	Políticas económicas			
Código	V03G720V01225			
Titulación	PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Seleccione	Curso	Cuatrimestre
	6	OB	2	2c
Lengua Impartición	Castelán			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Teixeira Bautista, José Francisco			
Profesorado	Teixeira Bautista, José Francisco			
Correo-e	teixeira@uvigo.es			
Web				
Descripción general	Esta materia proporciona aos alumnos unha visión das principais políticas económicas de carácter macro e microeconómico. Estúdanse os principais obxectivos, así como os instrumentos mais relevante para acadalos. Porase especial énfase na súa aplicación no contexto económico actual.			

Competencias	
Código	

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos en la materia	Resultados de Formación y Aprendizaje
Os alumnos/as son capaces de identificar os principais agregados que definen os obxectivos de política económica e as políticas para alcanzalos, distinguindo entre políticas macro e microeconómicas. Ademais, o alumnos/as han de comprender o papel do diñeiro e das institucións monetarias, así como os mecanismos de transmisión da política monetaria nunha economía pechada e nunha economía aberta con diferentes réximes cambiarios.	
Os alumnos/as son capaces de analizar e discutir as recentes decisións de política económica que levaron a cabo as diferentes institucións públicas e en que medida a actual crise económica condicionou tales decisións e limitou os seus efectos.	
Coñecemento das ferramentas relativas ás novas tecnoloxías que permitan estratexias de innovación docente no ensino de linguas estranxeiras	
Os alumnos/as comprenden os efectos e limitacións da política fiscal.	
Os alumnos/as son capaces de interpretar os informes das principais institucións económicas relativos á política económica e manexar e analizar os principais datos que ofrecen as estatísticas económicas relativas a estes temas.	

Contidos	
Tema	
Introducción	Conceptos básicos. Tipoloxía de políticas. Restricións da Política Económica.
Obxectivos de Política Económica	Principais obxectivos da política económica: emprego, estabilidade de prezos, crecemento. Marco teórico e indicadores.
Política monetaria	Institucións. Variables y relaciones monetarias. Instrumentos de política monetaria e mecanismos de transmisión. Experiencias de Política monetaria.
Política fiscal	Bases teóricas. Instrumentos de Política Fiscal. Déficit público.
Política económica exterior	O equilibrio externo. Instrumentos de política exterior. A política económica nunha economía aberta.
Políticas microeconómicas	Política de I+D+i. Política de competencia.

Planificación			
	Horas en clase	Horas fuera de clase	Horas totales
Prácticas en aulas informáticas	20	28	48
Lección maxistral	30	60	90
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Resolución de problemas	0	10	10

*Los datos que aparecen en la tabla de planificación son de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de alumnado

Metodología docente

	Descripción
Prácticas en aulas informáticas	Resolución de ejercicios. Manexo de fontes estadísticas e análise de datos.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo.

Atención personalizada

Metodologías	Descripción
Prácticas en aulas informáticas	Durante as prácticas corríxiranse os exercicios propostos e resólvense dúbidas de forma personalizada.

Avaliación

	Descripción	Calificación	Resultados de Formación y Aprendizaje
Exame de preguntas obxectivas	Exame escrito.	70	
Resolución de problemas	Para a valoración teranse en conta as actividades realizadas nas clases prácticas, como son: análise dos principais datos que ofrecen as estadísticas económicas relativas a materia, participación activa nas discusións, resolución de exercicios, cuestionarios, etc.	30	

Otros comentarios sobre la Evaluación

Aínda que a nota final será a media ponderada do exame oficial e da valoración das clases prácticas, se o alumnado non acadada un mínimo de 4 puntos sobre 10 no exame, a nota final da materia non superará os 4 puntos. A calificación obtida nas clases prácticas manterase ata a convocatoria extraordinaria dese curso académico. As datas oficiais dos exames finais serán as que fixe o Decanato. Poderán consultarse na páxina web da Facultade de CC. Económicas e Empresariais <http://fccee.uvigo.es/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cuadrado Roura, J. R. (dir), **Política económica. Elaboración, objetivos e instrumentos**, McGraw Hill, Madrid.,
García Reche, Andrés (coord), **Política Económica Sectorial y Estructural**, Tirant lo Blanch, Valencia,

Bibliografía Complementaria

Ochando, C. (coord), **Objetivos e instrumentos de las políticas económicas coyunturales**, Tirant lo Blanch, Valencia,
Fernández Díaz et al, **Política Económica**, McGraw Hill, Madrid,

Blanchard, O. et al., **Rethinking Macroeconomic Policy**, IMF Staff Position Note,

Krugman, P. y Obstfeld, M., **Economía internacional : teoría y política**, Pearson Educación, Madrid,

Mankiw, N. Gregory, **Macroeconomía**, Antoni Bosch,

Motta, M., **Competition Policy: Theory and Practice**, Cambridge,

Parejo, A. et al., **Manual de sistema financiero español**, Ariel, Barcelona,

Scheller, H., **El BCE: historia, misión y funciones**, BCE,

Banco Central Europeo, <http://www.ecb.int>,

Banco de España, <http://www.bde.es>,

Eurostat, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>,

Instituto Nacional de Estadística, <http://www.ine.es>,

Recomendacións

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Economía: Economía española e mundial/V03G020V01201

Economía: Microeconomía/V03G020V01101